

== Velja po pošti: ==
za celo leto naprej . . . K 30.—
za en mesec . . . K 25.—
za šest mesecev . . . K 34.—
za ostalo inozemstvo . . . 40.—
V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . K 23.—
V upravi prejemajo mesečno . . .
== Sobotna izdaja ==
za celo leto . . . K . . .
za šest mesecev . . . K . . .
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

== Inserati: ==
Enostolpna petstvarica (72 mm široka in 3 mm visoka ali sje prostor)
za enkrat . . . po 30 v
za dva- in večkrat . . . 25 v
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
== Poslano: ==
Enostolpna petstvarica po 60 v
lahaja vsak dan izveniši nedelje in praznike, ob 3. uri pop.
Redna letna priloga vozi red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511, bosn.-herc. št. 7653. — Upraviškega telefona št. 182.

Slovenke za svobodno Jugoslavijo.

Slovenske narodne žene in dekleta slovesno izjavljamo, da smo z dušo in srcem za majniško deklaracijo »Jugoslovanskega kluba« ter zahtevamo v habsburški monarhiji ujedinenje našega slovensko-hrvatsko-srbskega naroda. V strašni vojni nam krvavijo naša srca iz tisočerih ran, na bojiščih nam padajo ljubljani možje, sinovi, očetje, bratje in zaročenci, doma nam beda in trpljenje naših družin nalagata neznošna bremena. Naše solze, naša tuga, naše trpljenje ne morejo in ne smejo biti zaman. Svoje gorje polagamo na oltar svojega naroda. Solze in bol slovenske matere, žene, hčerke in neveste morajo biti skupno s krvjo slovenskih mož in mladeničev odkupnina za ljubljani narod, da tudi njemu zasije solnce svobode.

Zavedajoč se svojih dolžnosti kot varuhinje slovenskega domačega ognjišča zahtevamo v svojem imenu, v imenu svojih

dragih na bojišču, v imenu svoje dece za ves naš mili rod ujedinenje, samostojnost, neodvisnost. Hočemo, da bodo naši otroci srečni in svobodni občani svobodne Jugoslavije.

Pozdravljamo naše narodne poslance v Jugoslovanskem klubu. Izrekamo jim svoje priznanje za dosledno in neustrašeno delo v zmislu deklaracije ter globoko občajamo vsako kršenje jugoslovanske solidarnosti kot narodno izdajstvo.

Iz dna svojega srca si želimo slovenske žene miru. Resničen mir prinese našemu narodu le zjedinenja Jugoslavija, kakor jo naši poslanci v svoji deklaraciji zahtevajo.

Cilka Krekova. Franja dr. Tavčarjeva.

To izjavo je podpisalo do danes že krog 10.000 ljubljanskih žen in deklet.

Nemška sodba.

Nemško krščansko-socialno glasilo »Reichspost«, ki je znano po svojem nekrščanskem vojnem hujskanju, je objavilo dne 13. decembra dopis iz Ljubljane pod naslovom »Boji med Slovenci«. Kdo je članek pisal ne vemo; dopisnik je morda res Nemec in njegova izjava so potem toliko bolj zanimiva. Kratka vsebina navedenega dopisa je ta:

»Boje med pristaši »jugoslovanske deklaracije« in zastopniki stare slovenske politike (Šusteršičeva skupina) bojuje prvi z vso strastnostjo in s pomočjo terorističnih sredstev. . . Te bojne metode niso na slovenskem zelniku zrastle, importirane so iz Prage, Reke-Sušaka (Supilo) in — Belgrada. . . Člankar meni, da je prizor za bogove, kako »vlečeta »Slovenec« in »Slov. Narod« za isto vrvice«, in se tolaži, da ima deželni glavar med slovenskimi deželnimi odborniki ter najbrže tudi med deželnimi poslanci veliko večino, in gotovo tudi na deželi, zlasti med duhovstvom in župani, mnogo privrženecv. Deklaracija je dopisniku sovinstična utopija; »jugoslovanska struja« da je zadela hud udarec, ko se je bosenski nadškof izjavil proti deklaraciji; s tem da je katoliško hrvaško ljudstvo dokazalo, da neče nič slišati o deklaraciji. Posrečilo

se je sicer knezoškofa Jegliča prepovoriti, da je skupaj z liberalnim ljubljanskim županom podpisal deklaracijsko izjavo in da je nastopil proti Šusteršičevi skupini, a to ne bo, pravi člankar, odpravilo s sveta dejstva, da je Bosna jugoslovansko deklaracijo odklonila. Glede bodočnosti meni člankar: »Zdi se, da ni več daleč čas, ko bo novi kmečki stranki mogoče uresničiti pregovor, da je najboljša parada udarec in da se odbija pest s pestjo. . . Zmagala bo pa slednjič tista struja, ki si je ohranila jasen pogled za to, kar je mogoče, in ima na čelu avstrijsko misel. Ta je bila, je in bo; deklaracija pa je sen, odet v besede.«

Ta dopis je tako zloben in neresničen ter obenem tako zelo podoben namigavanjem in trditvam, ki jih imamo tudi na Slovenskem priliko mnogokrat slišati iz nekaterih krogov, da ga ne moremo tiskati brez komentarja. Značilno je najprej nemško prijateljsko sočuvstvovanje s Šusteršičevo kmečko stranko. To stranko Nemci z veseljem pozdravljajo, ker namerja delati »stara slovensko politiko« — proti jugoslovanski deklaraciji. To je novi stranki hud očitek, ki se ga mora znebiti, če hoče imeti pravico do obstanka. Res je sicer, da je ta stranka v svojem oklicu razglasila, da ima »proste roke« — toda na deklaracijo se ta prostost ne more nanašati. Dasi

se nova stranka ni izjavila za deklaracijo v polnem obsegu, jo je dr. Šusteršič podpisal v polnem obsegu in dr. Šusteršič, ki je 30. majnika klubovo izjavo podpisal, je isti mož, ki je pozneje ustanovil kmečko stranko in jo danes vodi. Nejasnosti v tako važnem vprašanju ne more trpeti niti Kmečka stranka, niti dr. Šusteršič. On mora ali svoj podpis pod deklaracijo preklicati, ali svoje prijatelje v »Reichspostinem« uredništvu pozvati, naj popravijo krivico, ki so mu jo storili očitaje, da se bori proti jugoslovanski deklaraciji. Nepojasnjena ta reč ne sme ostati in slovenska javnost ne bo trpela, da bi dr. Šusteršič veljal za drugačnega človeka na Dunaju in drugačnega da bi se kazal doma.

Popolnoma napačno razlaga »Reichspost« dogodek v Sarajevu. »Slovenec« je že poročal in mora ponoviti, ker je trditev izpričana, da so neki ljudje dobili podpis blagega nadškofa Stadlerja za protideklaracijo na zvit način. Vemo tudi, da je na izrečno nadškofovo zahtevo prišla v izjavo točka o Slovencih, ker tako stelizirane izjave, ki bi bila Slovence popolnoma zatajila, ni hotel podpisati. Koliko pa drži člankarjeva trditev, da je večina katoliškega hrvaškega ljudstva proti jugoslovanski deklaraciji, osvetljuje dovolj javnost že znano dejstvo, da so najodličnejši bosenski možje podpisali protest proti nadškofovi izjavi in da so prav tako domala vsi sarajevski duhovniki prišli v mučen položaj, da so se morali izjaviti proti svojem nadškofu. Tem bolj smo ponosni na svojega kneza in škofa, ki je dokazal, da čuti vedno in povsod s svojim narodom, da razume njegove težnje in da se tudi obrekovanja ne ustraši, če gre za blagor njegovega ljudstva. Prazna je domneva, da se je komu posrečilo prepovoriti škofa za tako dejanje, ki je bila skupna izjava slovenskih strank za deklaracijo ali njegovo pismo o razdoru v S. L. S. Ta sklep je v našem nadpastirju dozorel po dolgotrajnem razmišljanju, v tihih urah molitve, narekvalo ga je le njegovo srce, ki ljubi. V »Reichspostinem« uredništvu naj vedo, da v takih dušah delujejo močnejši motivi, nego si jih more izmisliti skrita intriga.

Naravnost smešno pa je, da nemški list podčrtava dejstvo, da sodeluje škof z liberalnim županom Tavčarjem, in tako skrivaj sumniči škofa — liberalizma. Vemo, da Nemce baš ta enodušnost slovenskih strank v boju za deklaracijo boli, da jim je baš radi tega Kmečka stranka tako pri srcu, da jim je prišla kakor naročena, razumljivo je, da jo hvalijo. Ni pa razumljivo, kako je prišla »Reichspost« do tega, da brani verske koristi naše škofije pred na-

šim škofom! Naravnost bi bilo, da izpraša vest lastne stranke in da prepusti skrb za ljubljansko škofijo tistemu, ki je že skozi dvajset let dokazoval, da zna vzorno skrbeti zanjo. Če so pristaši narodno napredne stranke za deklaracijo, ali moramo biti mi zoper njo? Če politični nasprotnik trdi, da je dvakrat dve štiri, ali naj mi učimo, da je pet? In če vidimo, da politični nasprotnik tudi ljubi svoj narod in da hoče iskreno sodelovati v boju za skupno dobro, ali ga ne moramo biti od srca veselji?

Ta del nemškega članka je smešen, a drugi je zloben. Člankar očividno namigava, da je S. L. S. ententarska, srbofil-ska, v nasprotju s Šusteršičevo, ki »ima avstrijsko misel na čelu«. Ni se niti zdržnil, ko je zavihel to zastrupljeno orožje nad našim škofom, kateremu očividno skuša v visokih krogih vzeti zaupanje in ugled. Pod firmo S. L. S. so med vojsko stikali za veleizdajniki na Kranjskem, dasi jih ni bilo. Sedaj se ista gonja nadaljuje, le firma je druga in krščansko-socialni list ni imel niti toliko pietete, da bi ne hujskal državne sile proti cerkvenemu knezu. Proti tistemu knezu, ki je tako rad dajal svoj veliki vpliv patriotičnim podjetjem na razpolago in ki je javno izjavil, da je podpisal deklaracijo tudi zato, da protestira proti tistim izven-državnim krogom, ki bi hoteli jugoslovansko vprašanje rešiti v neavstrijskem zmislu! Če bodo udarci Kmečke stranke, ki jih »Reichspost« napoveduje, tako zahrbtni, bodo padali po njenem lastnem licu. —

Nemci so izrekli svojo sodbo. Njihovi listi od krščansko-socialne »Reichspost« preko judovskih protestantovsko-nacionalistične »Marburger Zeitung« so radostno pozdravili Slovensko Kmečko Stranko. Nemška sodba je slovenska obsodba.

Knezoškof dr. Jeglič.

Dunajska »Information« piše:

Škof dr. Jeglič je najpopularnejši mož v deželi in najpriljubljenejši meščan glavnega mesta. Kjerkoli se pokaže, ga vsi najprijazneje pozdravljajo. Liberalci naravnost demonstrativno. To bo drugi Strossmayer, pravijo ljudje.

Kakšna izprememba, kakšno čudol Nepojmljivo, ako pomisliš na še nedavno preteklost. Začuden vprašaš: »Kdo se je izpremenil?« Cerkevni knez je ostal, kakor je bil. Duhovnik, ki gre z narodom, ki za narod dela in si zanj prizadeva, ki njegova lojalna stremjenja pospešuje z avtoriteti svoje službe in z vso energijo svoje osebnosti. Motili so se nad njim, delali mu

LISTEK.

Ob grobu dr. Jan. Ev. Kreka.

Dr. J. Samsa piše v ravnokar izšli številki »Mentorja« med drugim:

Pred štirinajstimi leti je bilo.

Njegova skrbna sestra Cilka nam je odprla vrata v njegovo sobo v eni izmed tistih hiš »Pred škofijo«, prižgala veliko svetilko ter zagotavljala, da mora kmalu priti; shod, sestanek, predavanje, kdo ve, kaj da ga zadržuje. Luč je razsvetljevala prostorno sobo z majhnimi okni, v sredi je stala dolga miza z ogromnim kupom knjig. Dolgo smo čakali. »Kaj je danes na vrsti?« vpraša, ko se prikaže med vrati. »Pan Tadeusz« odgovoré nekateri, ki danes niso bili prvič pri njem. Z zgovorno besedo in z žarečim licem je pričel brati in razlagati krasni Mickiewiczjev epos »Oj Litwo, ojczyzno moja«. Hitro kakor trenutek neskalsene sreče je minila ura in še ena in mi smo srkali te čudovite poljske glasove in občudovali učitelja. Tedaj sem prvič sedel z njim pri isti mizi. . .

Sestanki pred škofijo so se nadaljevali. Obravnavali smo razna vprašanja, ki začno zanimati mladega človeka te dobe: o državnem in narodnem gospodarstvu, o družbi in o državi, o zadrugah in združništvu, o veri in cerkvi. Vse brez šablone in metode, kakor je prinesel pogovor,

vmes smeh, dvotip, šala. Tako so padali utrinki tiste bajne luči, ki sem zdaj tolikokrat o njej sanjal.

Odločilna je pot v hišo z napisom: »Virtuti et Musis« in marsikomu težka: meni se je zdelo, da je ta najbolj svetla, da je drugod vse temno in mračno. In storil sem odločen korak. Ta in oni izmed sopotnikov se je še nekoliko pomisljal in oziral nazaj — kar zagledamo med seboj — dr. Kreka. In nič več se nismo obotavljali, nič omahovali; lahko in brez skrbi smo korakali z njim po strmih potih in stezah osnovnih filozofskih in teoloških nauk. Z lahkoto in smehljaje nam je reševal težave in ugovore in dvomi so padali in ginili in bežali kakor pozni sneg pred pomladanskim solncem. In s kakšno lahkoto in jasnostjo nam je razlagal globokoumnega Akvinca! Navidezno neso-glasje, dozdevno nasprotje, nejasnost: vse je postalo jasno in razumljivo v luči njegovega globokega umevanja in njegove temeljite razlage. — Ko je doktor prava in filozofije baron Leon Béthune poslušal v Lovanju predavanja slavnega tomističnega filozofa sedanega kardinala Merciera, je rekel: »Vtis, ki so ga ta predavanja napravila na mnogoštevilno poslušalstvo, ki je prvič slišalo nekaj o tomistični filozofiji, ostane neizbrisen. Ko smo zapustili veliko vseučiliško dvorano, ko nam je zgovorna in nazorna profesorjeva beseda podajala rešitev najtežjih in najvzvišenejših

vprašanj človeškega duha, rešitev, ki jo je podal sv. Tomaž in ki jo sholastična filozofija obdaja z neizpodbitnim sijajem današnje vede, — tedaj se nam je zdelo, da je naše najdražje prepričanje postalo — če je bilo to sploh mogoče — še bolj trdno in da smo o teh stvarih dobili popolno umsko gotovost. Najbolj kritični duhovi so se zastojni trudili, da bi našli napako v njegovih strnjjenih izjavah. Bili smo umstveno tako prepričani, kakor je sploh mogoče biti, in naše umske zmožnosti so uživale tisti mir, tisto zadovoljstvo, tisto samo v sebi varno navdušenje, ki ga more vzgati samo resnica, ki jo uči spreten in prepričan učitelj.« Tako se je tudi nam godilo pri Kreku.

Tedaj mi je bilo kakor človeku, ki je celo svoje življenje tičal v zaduhli mestni sobi, niti skozi okno ni nikoli pogledal: čemu tudi; okno mu ne ujamemo niti kosčka njegove neba, siv zid in črna streha, drugega ne vidi. Ne trudi se več, da bi mu mračno oko razjasnil žarek solnčne luči, saj ne more do luči, v temi bo živel in umrl. . . A zgodi se, da se mu porodi dvom: Ali res ne morem do luči, do solnca? Sem li obsojen, da živim večno v temi? Ali ni nikjer jasnega neba in gorkega solnca? — V dvomu in upanju se napoti iz mračnega mesta in glej — komaj je prehodil nekaj ulic, že mu žareča obla siplje svoje žarke na pot, oko se šele po-

¹ Citat v Mercier-Habrich. Psychologie, str. XXIII.

čas prijazni z morjem blagodejne svetlobe, ki ga obliva. — In ko jadrno koraka dalje, pije to svetlobo z očmi in s srcem in z dušo. Toda glej, ali ni že nekoč hodil po teh žarnih livadah? Da, hodil je, že davno davno je bilo to, komaj se še spominja, in potem je zašel v ono temo, iz katere je menil, da ne pride nikoli več. — Toda proč, mračni spomini, — prišel je do luči, glej, kako se vse sveči in blesti, kakov vse žari in živi, kako se vse raduje in veseli: rastlina in drevo, enodnevna mušica in brzokrilna ptica, vsem je luč — življenje. — Iz prsi se mu izvije hvalečen vzklík: Hvala ti, dobrotno nebo, za tvojo luč, ki nam odkriva resnico. Z Bogom, mračne globine, naprej na svetle višine!

Na Dunaju, v »Danici«! V tujem mestu tako dobro do domača beseda, a kje jo slišiš drugje nego v družbi enakomislečih rojakov prijateljev. Društvena soba se polni, živahni pogovori mladih ljudi; srce jim biva tam doli ob deroči Soči, ob sinji Savi, v Slovenskih goricah, v tužnem Koro-tanu. Tovariši, ki je prišel iz domovine, komaj odgovarja na vsa vprašanja: Kako je doma? V Ljubljani? V Gorici? Predsednik zvoní; občni zbor: Čitanje zapis-nika, poročilo odbora, priprave za počit-niški sestanek. . . Tu se prikaže naš Krek. Prijazen nasmeh, šaljiva opazka, nato se usede in posluša. Pri debati poseže vmes, daje pojasnila, navodila, migljaje, poroča o delovanju državnega zbora, o novih na-

krivico; očitali so mu mladenost, da, sovravnost nasproti slovenskemu narodu. Imenovali so ga tujca. Sedaj se vidi, kako neutemeljena so bila ta sumničenja in očitavanja. Danes je znano po vseh slovenskih pokrajinah: Ni ga boljšega Slovence, boljšega Jugoslavana.

Ko se je od najvzhodnejšega konca Bosne pa do Adrije in do zadnje slovenske vasi na Koroškem dvignil klic, da naj se vsi na jugu naše monarhije prebivajoči Slovani združijo pod habsburškim žezlom v lastni, neodvisni, vsakega tujega gospodstva osvobodilni narodni celoti, tedaj msgr. dr. Jeglič ni kolebal in se ni obotavljal niti za hip, kje je njegovo mesto. S tisto odločnostjo, ki je lastna le močnim značajem, je podpisal svoje ime na skupni oklic slovenskih voditeljev vseh strank. Njegovo ime stoji na prvem mestu. Podpis svobodomiselnega župana dr. Tavčarja na drugem. Še v poznih časih bodo hranili to izjavo kot viden dokaz edinosti vseh slojev naroda v boju za neprikrajšeno vdejavovanje narodne individualnosti. O čem pa kot nov dokaz, da katoliška cerkev in njeni dostojanstveniki zahtevam narodov po avtonomiji ne nasprotujejo, marveč v tem oziru vsakega z vnamo podpirajo.

In ko je dr. Šusteršič, nekdanji ljubljeneč, favorit, nekdanji chargé d'affaires, v trenutku, ko bi morala biti prva zapoved jugoslovanskega dekalog klic Schillerjevega junaka: »Bodite edini, edini, edini« izstopil iz vse Jugoslavane obsegajočega kluba ter se pripravljati, da zažge streho skupne hiše, tedaj se je škof dr. Jeglič ozlovoljen in z jasnostjo, ki je izključevala vsak dvom nad njegovim mišljenjem in njegovim stališčem, ločil od odpadnika ter v ogorčeni in vneti javni poslanici obsodil vsako secesijo od enotne zveze. Stori je pa še tretje. Da bi razbil Jugoslovanski klub v državnem zboru, za to je bil dr. Šusteršič preslab. Sledil mu je samo eden: Jaklič. Posrečilo se mu je pa razbiti Slovensko ljudsko stranko, katere načelnik in voditelj je bil, ter ustanoviti novo »Slovensko kmečko stranko« — v nadi, da bo stari trdki prevzel odjemalce. Toda materni zavod živi brez dr. Šusteršiča dalje in bo brez njega, ki je živel nepokoj, pač še boljše uspeval.

Škof dr. Jeglič se je obrnil sedaj z ravnokar objavljeno okrožnico na duhovščino svoje škofije z zahtevo, naj novo formacijo pobija. (Sledi okrožnica.)

Nekdanji ogorčeni nasprotnik škofa dr. Jegliča, bivši ljubljanski župan in državni poslanec mesta Ljubljane, Ivan Hribar, objavlja odkritje, ki sega 20 let nazaj in bo pač vzbudilo največjo pozornost. Bilo se mu je posrečilo doseči, da je bila v poslanski zbornici sprejeta resolucija, ki vlado poziva, naj ustanovi slovensko pravno fakulteto kot del slovenskega vseučilišča v Ljubljani in postavi v proračun potrebni trošek. Finančni minister v Thunovem kabinetu, dr. Kaizl, in sekcij-ski načelnik v naučnem ministrstvu, dr. pl. Hartl, poznejši minister, pri katerih se je bil oglasil, sta bila rade volje pripravljena pomagati, da se ta sklep izvrši, vendar sta oba, Čeh in Nemec, opozorila na pomanjkanje slovenskih srednješolcev in na pomanjkanje primernih učnih knjig ter sta poslancu Hribarju svetovala, naj doseže pri kranjskem deželnem odboru, da bo vsako leto postavil v proračun postavko za nabavo slovenskih učnih knjig. Ta svet je bil dober, a deželni odbor je bil potem, ko je postal dr. Šusteršič deželni glavar, trd in ni bil voljan, da bi iz deželnih dohodkov kaj prispeval za slovensko

srednje in visoko šolstvo. Cela akcija je bila na tem, da se razbije. Tedaj so nastopili rešitelji v sili. Društvo slovenskih srednješolskih profesorjev je prevzelo nalogo, da spiše knjige, škof msgr. dr. Jeglič, ki v resnici razpolaga z zelo skromnimi sredstvi, se je pa ponudil, da iz svojega založi vsoto stotisoč kron za sestavo in tisk najvažnejšega pomožnega sredstva za srednješolce: velikega slovensko-latinskega slovarja, kakor je bil eden njegovih prednikov pokrtil stroške slovensko-nemškega in nemško-slovenskega slovarja. Ivan Hribar, liberalec, sklepa to odkritje z vprašanjem: Kdo izmed obeh, milijonar dr. Šusteršič ali nepremožni dr. Jeglič, zasluži več spoštovanja in odgovarja s priklonom pred knezoškofo. Spricho odkritja o tem veledušnem činu se bo spoštovanje in čišlanje msgr. dr. Jegliča med slovensko inteligenco gotovo zelo povzdignilo. Videla bo v njem voditelja duhovščine, ki je obenem voditelj naroda in mu želi najboljšo na narodnem in prosvetnem poprišču. Slovenski narod nima v svoji sredi delavnejšega in blagomiselnijšega moža.

Odkritje dr. Koroščevega govora v vojaem odseku avstrijske delegacije.

Strahovita obtožba političnega sistema, ki je med vojno divjal po jugoslovanskih deželah in ki ga je dr. Korošec v vojnem odseku avstrijske delegacije postavil na sramotni oder v vsej njegovi okrutnosti, je v živo zadela. Tako v živo, da se je gotovim krogom zdelo potrebno, objaviti najprej odgovor vojnega ministra in šele naslednji dan daljši izvleček dr. Koroščevega govora, ki ga ob danih razmerah seveda niso mogli zakriti. Kako puhel je bil umetno ogorčeni odgovor vojnega ministra označuje »Arbeiter Zeitung«, ki piše:

»Na dr. Koroščeva odkritja o vnebovpljivih dejstvih je odgovoril gospod vojni minister z najstarejšimi frazami. (Navaja nekaj mest.) To je prazno besedičenje in upamo, da se bo gospodu vojnemu ministru že v delegacijah povedalo, kar mu gre. Resnica je, da je v govorih in interpelacijah v poslanski zbornici nakopičena naravnost uničujoča obilica takih dejstev, in resnica je, da vojno ministrstvo ni preiskalo ali dalo pojasnila o njej. Redni odgovor na interpelacije ukrajinskih, jugoslovanskih in italijanskih poslancev, ki v prvi vrsti poznajo te žalostne stvari, je nalog, da se interpelacije ne smejo objaviti. Če torej vojni minister dr. Korošca poziva, naj mu da »konkretno podatke«, katere bo, kakor se je izrazil — in že ta izrek priča, kako malo resno mu je za stvar — »porabil za nadaljno obravnavanje«, potem deluje to na tiste, ki te žalostne stvari poznajo, naravnost izvivajoče. Kako malo resno meni vojni minister s preiskavo sploh, je potem natanko pokazal. Zavaroval se je proti temu, da dr. Korošec »pregreške, ki so jih morda (morda!) zakrivil posamezniki, posplošuje in označuje za večni madež na častnem ščitu armade.« In nato se zavaruje proti »postopanju« Korošca, »ki častnika navaja z imenom!« Najprej bi hoteli slišati samo imena, če se pa navede ime, so pa mučno zadeti. Če je dr. Korošec tega častnika imenoval morilec, bo pač vedel, zakaj.« Nadaljna izvajanja so pobeljena.

Darujite za dr. Krekov spomenik

tisto malenkostno strankarstvo, ki ne vidi pri nasprotniku ničesar dobrega, priznal je tudi nasprotniku vrlino in resnico. Vdilo njegovemu delovanju je bil nauk katoliške cerkve, njegov cilj blagor slovenskega naroda, pot do tega cilja neumorno delo.

Krekovo svetovno naziranje je bil krščanski demokratizem, za ta ideal je delal celo svoje življenje z besedo in dejanjem. Sijajen dokaz Krekove genianosti je, da je položil temelje krščanski demokraciji, da zajeti prodirajočo socialno demokracijo. S križem in socialnimi enciklikami socialnega papeža Leona XIII. v roki je prišel med delavce, jim ustanavljal društva, jim govoril o njihovih dolžnostih — in delavske množice so se začele z zupanjem in ljubezno zgrinjati okoli svojega očeta. Krek je videl v daljno prihodnost, svoj čas je prehitel za desetletja.

Krekovo delovanje je obsegalo vse panoge kulturnega dela.

Bil je politik, agitator, govornik, predavatelj, pisatelj; kar je bilo treba. Krek je ustanavljal društva, snoval organizacije, prirejal shode, pisal knjige, članke, sestavke, neprenehoma je študiral, mislil, snoval načrte in naklepe — vse to v korist potrebnim, bednim, revnim; kmetu in delavcu in mladim nastopajočim inteligentom je bilo posvečeno njegovo življenje. Občudovanja vredna je bila njegova nesebičnost in požrtvovalnost; kar je imel on, je imel revež.

črtih in naklepih in delih v domovini. Vse je tiho, kadar on govori, vsak je prepričan, da tu mora nekaj zvedeti, kar se ravno njega tiče. Pokojni Krek je imel magično moč do src, osvajal si jih je z ljubeznijo.

Čudovit vpliv je imel Krek zlasti na dovtetno dušo slovenskega dijaštva. Krekova svobodna beseda, a odločno katoliška misel je vžgala ugašajočo versko luč v srcih stoterih; dvomljivci in omahljivci so postali odločni prijatelji vere in cerkve. Težko je reči, s čim je to dosegel; morda s tisto preprosto, mirno gotovostjo svojega občevarja, morda s celo svojo osebnostjo. Njegovo življenje je bilo v ozki zvezi z življenjem našega dijaštva, zlasti visokošolskega. V krogu teh mladih ljudi se je razvedril in si odpočil. Zgodovinski pomen in trajno vrednost bodo obranili njegovi socialni tečaji »na Prtovcu«, ki jih je prirejal za visokošolce o velikih počitnicah. In iz te »Krekove šole« je prišla cela vrsta socialnih delavcev, da, vsa naša mlajša inteligenca, svetna in duhovska.

Vse Krekovo življenje je bilo posvečeno delu za slovenski narod. Neumorno je delal na političnem, gospodarskem, socialnem, karitativnem, znanstvenem, slovenskem polju. Na Dunaju je bil eden izmed najuglednejših parlamentarcev, njegove govore so tudi nasprotniki poslušali z zanimanjem in priznanjem. V političnem boju je bil Krek odločen v načelih, a nikdar oselino žaljiv. Znal se je dvigniti nad

Vsenemci o Czerninovem govoru.

Zakaj bi radi Vsenemci izrabili našo vojsko, priča eden najglasovitejših izmed njihovih vrst — grof Reventlow, ki plše k Czerninovu govoru med drugim: Besede grofa Czernina: »Za Alzacijo-Loreno se borimo«, po mojem mnenju ne zadevajo jedra stvari. Ne gre niti približno samo za Alzacijo-Loreno. Boji na zahodu, ako gledamo lokalno, se prav tako ne vrte okoli Alzacije-Lorene, marveč okoli belgijskega ozemlja s flandrijskim oprališčem za podvodnike. Tu gre za nemško zmago proti anglosaskim silam na kopnem in na morjih. To se pravi, da naj bi narodi naše nemške monarhije do zadnje kaplje krvi izkpravili za nemške osvojevalne cilje. Upajmo, da naši državniki ne mislijo na kaj takega.

Friedjung o bodočnosti Srbije.

Žalostno prosluli zgodovinar Henrik Friedjung meri v »Voss. Zeitung« Srbiji pravico za bodočnost. Pravi, da se more Srbiji dovoliti samostojnost le pod naslednjimi pogoji: Odpraviti mora stalno armado, dobiti novo dinastijo, Bolgarija dobi Macedonijo in ozemlje vzhodno od Morave, med Srbijo in Črnogoro se mora zabiti klin, da se nikdar ne bosta mogli združiti, Črnogora se mora omejiti zgolj na gore, Lovčen ostane avstrijski. To da je minimum miravnih zahtev osrednjih velenil, od katerih ne moreta popustiti niti trohice. Kljub temu pravi Friedjung, da spada Srbija med »vojne dobičkarje«, ker ji bo monarhija podarila »dragoceno darilo, da bo smela svoje poljske prideleke in posebno živino izvažati na sever.« K tem modrostim pripominja »Arbeiter Zeitung«: Če se ta-le gospod Friedjung činično obnaša — in ta način, smatrati kak narod samo za objekt koristnosti drugih držav in čisto mirno razpravljati o tem, kako bi ga raztrgali in potlačili, je cinizem — potem učinkuje to ravnatoko smešno kakor nasprotno. Gospod Friedjung kot nasilen politik, ki koraka preko narodov in držav: to je le neestetičen prizor.

Jeruzalem.

Te dni vihra angleška zastava nad zidovi Jeruzalema, družbo ji delata francoska in italijanska. Nehote se spomnimo na križarske vojske, ko je toliko združenih narodov oblegalo kraje Palestine. Seveda je bil namen sedaj čisto drugi. Takrat so se borili za sveto stvar, verski vplivi so vodili križarje v deželo obljub; danes gre pa za angleško nadvlado nad vsem svetom. Benares jim zagotavlja vlado nad Bramani, Meka in Bagdad sta silno zvišala njihov ugled v svetu islama. Jeruzalem pa zastopa kar tri smeri: Krščanstvo vseh konfesij, mozaizem in islam. Novo državo hočejo ustanoviti Angleži tam, dati jo hočejo radikalnim židom, zionistom. S to potezo bi si zagotovili varnost Egipta za večne čase, Zionistična država, na videz nevtralna, v resnici pod angleškim nadzorstvom, bi bila bolj varna zaščita Egipta od Azije sem kakor desetkrat povečane utrdbe ob sueškem prekopu. Najsiho kakor hoče, najboljši diplomati sveta so pa Angleži vendar. Druge države slačijo narode preveč očividno, Anglež pod krinko popolne samostojnosti, zato pa tembolj temeljito.

Strategičnih posledic padec Jeruzalema samobesebi nima, drugačna bi bila situacija, če bi Angleži z vso silo začeli operirati odtod proti vzhodu, proti mekanski železnici. Če bi se jim posrečilo priti do te proge, je usoda Arabije zapečaten.

Ne samo na največje skrivnosti naše vere mislimo, ko govorimo o Jeruzalemu, tudi druga zgodovinska dejstva v tisočletni zgodovini tega svetega mesta se porajajo pred nami. Samo par imen: David, Salomon, Nebukadnezar, Cir, Darij, Aleksander, Pompej, Titt, Hadrijan, Omar, križarji, Saladin, Selim, Napoleon, Ibrahim. Kaj vse je videlo to mestol Ni ga kamena v njem, iz katerega ne bi govorila zgodovina. Hvala Bogu, operacije so se vršile sedaj pred mestom in za njim, sveti kraji sami so ostali taki kot prej, odprta knjiga najstarejših časov in najnovejših dni.

Promet zavikov o božičnem času 1917.

Radi pomanjkanja uradniškega in službeniškega osebja kakor tudi prevoznih sredstev bo povečan promet s poštnimi zavitki, ki ga je pričakovati o letošnjem božičnem času, prav posebno otežkočen. Zato, da se zvišanim zahtevam kolikor možgno ustreže, je treba tudi marljivega sodelovanja občinstva. Č. kr. pošta in brzojavno ravnanstvo in Trstu se torej obrača do javnosti s prošnjo, da ga pri njegovem stremjenju, izvršiti večji del božičnega prometa s poštnimi zavitki po možnosti že sredi meseca decembra, delansko podpre ter upošteva sledeča določila in nasvete, ker bi sicer bila neizogibna zastajanja v prometu, ki bi enako občutno oškodovala stranke in poštni zavod. — Predvsem naj si vsak prizadeva, da odda božične zavitke na pošto šest do osem dni pred, kakor je to običajno

delal v normalnih razmerah. To velja tudi za zavitke z živili vsake vrste, torej tudi za divjačino v splošnem in posebej za vsa na Ogrsko, Bosno-Hercegovino Dalmacijo in Črnogoro namenjene pakete.

Pri obstoječih težkočah je nemogoče dati zavitek z živili kakoršnokoli prednost. Zlasti zavitek naslovljen v velika mesta je treba predati poprej kakor sicer, ker se v teh krajih dostavitev navadno še bolj zavleče.

Ker nadalje zavitek med vojnjo ne bo mogel posvečati one pozornosti, kakor se je o drugih okoliščinah še lahko zahtevala, je neizogibno potrebno, da je omo absolutno trepen in dovolj odprta.

Ravnateljstvo priporoča torej pošiljatelj, da rabijo za omo v svojo lastno korist po možnosti edino lesene zabojčke. Ako pa se vendar uporabljajo za omo koši, valovita lepenska ali platno, morajo biti ti omo prav posebno trepeni.

Zavijanje v navaden papir ali škatlje iz lepke (karton) naj se sploh opusti.

Zavitke je na vsak način treba prav krepko prevezati.

Posiljatelj onih predmetov, ki se drugače razpošiljajo z naslovljenimi zastavicami brez ometa, kakor divjačina in podobno, se muo svetuje, da predajo o božičnem čsu tudi take pošiljke v omo, ker se sicer lahko zgube naslovi. Sveže meso ali predmeti, kateri puščajo masčobo ali vlogo, posebno tudi ribe, se morajo dejati v lesene zaboje ali pa vsaj v koše.

Na pošiljkah z živimi živalmi in na dotičnih poštnih spremenicah mora biti navedena predodredba pošiljatelja (kakor a) Če se takoj ne sprejme, nazaj b) Če se takoj ne sprejme, prodati c) Če se takoj ne sprejme, brzojavno obvestiti na moje stroške.

Pošiljke morajo imeti čisto iasen in popoln naslov (bivališče, mestni okraj, cesta, ulica, hišna številka, zadnja pošta.) Priporoča se, da se vložijo v pošiljke prepis naslova. Zavitek in poštna spremenica morata biti popolnoma enako naslovljena.

Naslovi se morajo napisati neposredno na omo; če to ni mogoče, se napiše naslov na papir, ki se z vso površino trdno prilepi na omo.

Ako se pošilja v koših, vrečah in slično, je treba naslov prilepi na omo, ali pa rabiti naslovne zastavice. Naslovne zastavice morajo biti iz lesa, čvrste lepence, usnja, pergamenta itd. in pritrjene na pošiljke tako, da ne morejo odpadati ali pa se odtrgati.

Pri pošiljkah, ki so podvržene užitni in namenjene v večja mesta, je treba točno navesti vsebino na poštni spremenici kakor na pošiljkah samih, in sicer po kakovosti in količini (v kilogramih, kosih, litrah itd.).

Pri pošiljkah s povzajem se mora »povzajem« in povzeti znesek označiti tudi na naslovni strani njih samih.

Vrednost navedena v naslovu zavitka in na spremnici brez strugotin in popravkov se mora ujemati v črkah in številkah.

Končno se opozarja odposiljatelji zavikov v inozemstvo na obstoječe prepovedi o izvozu blaga. Pripominja se, da mora škoda, ki nastane iz tega, da se niso upoštevale prepovedi, razplašene v državnih zakonikih, trpeti vselej le odposiljatelj sam.

Zatorej je muo potrebno, da se pred predajo zavikov za inozemstvo vsak pouči o dotičnih predpisih.

Državljanska vojska v Rusiji.

Petrograd, 12. decembra. (Kor. urad.) Agentura: Svet ljudskih komisarjev je poročal: Buržoazija, ki jo vodijo kadeti, se pripravljala na udarec proti revoluciji, ko se zbere konstituenta. Kornilov in Kaljedina sta razvila na Uralu in v ozemlju Dona prapor državljanske vojske. Bogajevski, Kaljedina desna roka, je javno izjavil, da so se uprli, ker jih je nahujkala na pobuno stranka kadetov. Resno so se večeraj spopadli revolucijske čete in oddelki buržoazijskih zarotnikov. To podjetje ogroža mirovno vprašanje in vse pridobitve revolucije. Buržoazija ni mogla počakati, da bi se bila konstituenta postavno zbrala.

Peščica ljudi, ki so se predstavljali kot poslanci, je sinoči v spremstvu članov bele garde in junkerjev, uradnikov in nekaj tisoč buržoazov naskočila vrata Tavrške palače. Kadeti so hoteli dati stremljenjem Kaljedina in Kornilova postaven lesk. Ogrožene so vse pridobitve naroda z bližnjim mirom. Osrednji odbor kadetov je poslal neposredno Kaljedinu in Kornilovu ojačbe. Najmanjša narodna slabost lahko strmoglavila sovjet in mirovno vprašanje.

Svet ljudskih komisarjev razglaš, da je stranka kadetov vzpizorila protirevolucijsko pobuno, da je sovražnica ljudstvu; obveže se, da ne položi orožja v boju s stranko kadetov in s Kaljedinovimi četami, ki jo podpirajo. Politične voditelje državljanske vojske zaprejo; pobuna buržoazije se bo za vsako ceno zatrla.

Konstituenta se ni zbrala.

Stockholm, 14. dec. »Times« so poročale iz Petrograda: Včerajšnji dan je pretekel, ne da bi se bila dama zbrala. Vse trgovine so bile zaprte; na tisoče ljudi je preplavljalo ceste.

Prostost mohamedancev.

Stockholm, 14. dec. »Pravda« je objavila oklic vlade boljševikov, ki zagotavlja mohamedancem popolno versko svobodo in jih poziva, naj podpirajo revolucijsko vlado. Perziji so zagotovili, da bodo precej, ko se končajo vojne operacije, odpoklicali ruske čete. Vse mohamedance na Orientu so pozvali, naj se takoj odresejo jarma evropskih zatiralcev.

Boj boljševikov z njih nasprotni.

London, 14. dec. (K. u.) »Reuter« je poročal iz Petrograda: Delegat vlade je

brzojavil, da so čete boljševikov zasedle Tamarovko in Kalugo; Kornilove naskakovalne čete so razorožile in ujele in zopet uvedle avtoriteto revolucije. Komisar črnovojniškega brodomaja je zahteval, naj precej odpošljejo oddelke črnomorskega brodomaja s strojnimi puškami. Čete kadetov so napadle Rostov z oklopnimi avtomobili.

Turkestan in Amur neodvisna.

Kolin, 14. dec. »Kölnische Ztg.«: Pariški listi so poročali, da sta proglasila Turkestan in Amur svojo neodvisnost.

Sporazum zaplenil rusko imetje.

Berlin, 14. decembra. »Vossische Zeitung« je poročala: Sporazum je zaplenil vse rusko imetje v svojih deželah.

Krilenko v Dvinsku.

London, 13. decembra. (K. u.) Reuter je poročal iz Petrograda 10. t. m.: Krilenko je brzojavil: General Čeremisov ni hotel priti v Pskov, vsled česar so ga odstavili. Krilenko je pristavil, da grdi cela posadka v Pskovu z boljševiki. Napreduje. Komisar pete armade je poročal, da je došel Krilenko v Dvinsk. Odstavili in zaprli so armadnega voditelja generala Boltineva.

Vstaja proti boljševikom v Petrogradu.

Amsterdam, 14. dec. (K. u.) »Daily Chronicle« iz Petrograda: V Petrogradu se pričakuje vstaja proti boljševikom. V Smolnijem zavodu se je mudil štiri dni veliki knez Pavel Aleksandrovič; Ljening in njegovi pristaši ga zelo časte.

V Petrogradu.

Amsterdam, 14. dec. (K. u.) Reuter je poročal 13. t. m. iz Petrograda: Boljševiki so zbrali v vojašnicah in v bližini Tavriške palače 8000 mož. Tudi tavrisko palačo so zasedli vojaki. Moskovski sovjet je ustavil Rusko Slovo, ker je pisalo, da se je polastil Krilenko ruskega glavnega stana na iniciativo nemškega glavnega stana.

Rusi zapuščajo Finsko.

Stockholm, 13. dec. Ruske vojaške čete se pripravljajo, da zapuste Finsko.

Kornilove čete poražene.

Petrograd, 15. dec. (K. u.) Agentura: Oddelki rdeče garde in iregularne čete so Kornilove čete porazili. Kornilov je pobegnil. Kaljedinov oddelki so izpraznili Kalugo, ki so jo na to naši oddelki zasedli. Čela črnomorska mejna mornarica se je izjavila za vladu delavcev in kmetov; poslali so torpedovke po Donu proti Kaljedinu.

Proti kozakom.

Amsterdam, 14. dec. (K. u.) Reuter iz Petrograda: Bivše člane sveta zveze kozakov so zaprli.

Volitve v konstituantu.

Petrograd, 14. dec. (K. u.) V okraju Kostroma so izvolili 4 revolucionarne socialiste in 4 boljševike. V Krasnojarsku so združili boljševiki 12.000, revolucionarji socialisti 4900, kadeti 2600, menjševiki domoljubi 490 in menjševiki internacionalisti 200 glasov. V Tomsu in v Minsku so združili boljševiki dve tretjini glasov.

Pogajanja o premirju.

Dunaj, 14. dec. Uradno: Orožje počiva. O premirju se pogajajo dalje.

Berlin, 14. dec. Veliki glavni stan:

Pogajanja o premirju se nadaljujejo.

Berlin, 16. dec. (K. u.) Wolff: V Bre-

stu Litovskem so se dopoldne in popoldne pogajali na popolnih sejah o podrobnostih načrtov o premirju. Pogajanja bodo 14. t. m. nadaljevali.

Z bojišč.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 14. dec. Uradno:

Med Piave in Brento so se začeli zopet bojevat.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 14. dec. Veliki glavni stan:

Na posameznih mestih med Brento in Piave so se v zvezi z manjšimi podjetji razvili besni boji s topovi.

Berlin, 14. dec. Veliki glavni stan:

Na Flanderskem so le v nekaterih oddelkih s topovi močnejše streljali. Vzhodno od Bullecourta so Angleži zopet poizkušali vzeti jarke, ki so jih izgubili. S krvavimi izgubami zanje smo jih odbili tam kakor tudi povodom lastnega sunka južno od Pronville smo več sovražnikov ujeli. Južno od St. Quentin smo zadali sovražniku s presnetljivim besnim ognjem min znatno škodo. Povodom lastnega napada severozahodno od Craonne smo ujeli nekaj sovražnikov. Severno od St. Mihiela so Francozi močnejše streljali.

Berlin, 14. dec. zvečer:

Italijanski napad na Monte Pertica se je izjelovil. Nekaj sto ujetnikov je ostalo v naših rokah.

Z drugih bojišč nič novega.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

»Wien«.

Rim, 14. dec. »Agenzia Stefani«: Načelnik admiralnega štaba italijanske mornarice poroča: V roči na 10. decembra so naše lahke ladje vdrle v tržaško pristanišče in oddale proti dvema ladjama tipa »Monarch« štiri torpedne strele, ki so eksplodirale. Ladja »Wien« se je potopila. Naše ladje so se vrnila nepoškodovane.

Caillaux obložen.

Iz Pariza poročajo 12. decembra: V zbornici so poslancem razdelili pismo pariškega vojaškega guvernerja, ki zahteva, da se parlamentarna imuniteta poslancea Caillauxa razveljavi. Pismo navaja naslednje dokaze za Caillaux-jevo krivdo: Pri vseh osebah, ki so v preiskavi radi zvez s sovražnikom, so našli mnogoštevilna pisma, ki ne dopuščajo nobenega dvoma o njihovih odnosih s Caillaux-jem. Posebno obtežilna so pisma, ki so jih našli v preiskavi proti Bolu. Istotako se je našla korespondenca med Caillaux-jem in Almeydo, ki jasno dokazuje njune tesne zveze. Meseca decembra 1917 je bil Caillaux v Rimu ter je veliko občeval z znanimi Nemcem prijatelji osebami. Pred važnimi osebami je delal zločinsko propagando, češ da je Francija izčrpana in da ne bo mogla vojne nadaljevati preko pomladi 1917. Potem bo prevzel vladu on in podpisal mir. Italija naj se takoj pripravi na poseben mir s Nemčijo. Svet se bo čudil, kako ugodnosti bo Nemčija dovolila Italiji in Franciji, kajti vse stroške vojne bosta morala plačati Rusija in Balkan. Takoj nato bo Nemčija sklenila zvezo s Francijo, Italijo in Španijo proti Angliji in Rusiji. Caillaux-jeva krivda je torej jasno dokazana. Tako obtoženo pismo.

Začetkom seje je Caillaux hitel na oder in se začel priti. Rekel je, da bo v prihodnjih dneh raztrgal vse govorice o njem in pojasnil svojo politiko. Clemenceau-ja že sedaj poziva na pogovor. Na skrajni levi je bilo nekaj slabega pritrjevanja, večina je ledeno molčala.

Preiskava proti Caillauxu.

Pariz, 14. dec. (K. u.) »Politiken« je poročal iz Kristianije: Loustaloh je zasljal danes med drugimi v zadevi Caillauxa tudi ministrskega predsednika Clémenceaua.

Odkrila o septemberskem nemškem mirovnem poizkusu.

Wolffov urad poroča iz Berlina dne 13. decembra: Glasom Reuterjevega poročila iz Londona je odgovoril zunanji minister Balfour na tozadevno interpelacijo v spodnji zbornici naslednje: »Ker se je ljudskim komisarjem v Petrogradu zdelo prav, da objavijo zaupno poročilo ruskega diplomatskega opravilnika v Londonu, ni nobene ovire, da priznamo, da je vladna Nemčevega britanskega Veličanstva meseca septembra 1917 dobila po posredovanju nevtralnega diplomata od Nemčije snoročilo, da bi nemška vlada veselilo, nodati britanski vladi naznanilo o miru. Britanska vlada je nato odgovorila, da je pripravljena, sprejeti vsako naznanilo, ki ji ga želi poslati nemška vlada, in da je pripravljena, posvetovati se o tem s svojimi zavezniki. Britanska vlada je o nemškem predlogu in svojem odgovoru obvestila vlade Francije, Italije, Japonske, Rusije in Združenih držav. Na to nismo prejeli nobenega odgovora. Poslej tudi nikakih drugih uradnih obvestil nismo prejeli.«

K temu bi bilo pomembni to-le: Začetkom septembra je prejela nemška vlada po posredovanju neke nevtralne sile diplomatsko vprašanje o nemških vojnih ciljih. Način tega vprašanja po nevtralni vladi je bil tak, da se je smelo v smislu mednarodnih običajev z gotovostjo smatrati, da se je nevtralno vprašanje izvršilo z vednostjo velikobritanske vlade in sporazumno z njo. Dalje se je moglo iz okolnosti vprašanje z največjo verjetnostjo sklepati, da je angleški kabinet o tem koraku obvestil vsaj svojega najvažnejšega zaveznika.

Nemška vlada je načelno pripravljena, da na vprašanje odgovori. V to svrho sta se nudili dve poti: posredovalnega ali neposredovalnega odgovora. Proti posredovalnemu odgovoru potom kake nevtralne države je govoril odločilni premislek, da bi vsako enostransko naznanilo nemškega stališča tudi že nasproti nevtralnemu posredovalcu nemško politiko enostransko vezalo, ne da bi imeli kako jamstvo za stališče nasprotne stranke.

Neposreden ustni odgovor po zaupniku se je zdel spričo teh okolnosti kot primernejši. Nadaljni potek dogodkov je pa

nemški vladi vsilil prepričanje, da naši nasprotniki niso ničesar storili, da bi tak neposredni odgovor omogočili. O vprašanju in izjavi britanske vlade, da je pripravljena sprejeti vsako naznanilo nemške vlade, je zvedela nemška vlada še-le iz Balfourjevega naznanila v spodnji zbornici. Nadaljnji koraki v tej stvari se z nemške strani niso storili.

Razna poročila.

Portugalska se hoče porajati.

Rotterdam, 14. dec. Nova revolucionarna vlada na Portugalskem je istočasno z izjavo, da hoče ostati zvesta svojim obvezam napram zaveznikom, izdala oklice, ki vabi zaveznike k razgovoru na podlagi ruske sporazumne formule.

Nove volitve na španskem.

Madrid, 14. dec. Španska vlada je sklenila razpustiti zbornico in razpisati nove volitve.

Iz tašne sejo italijanske zbornice.

Curih, 14. dec. Prva tajna seja italijanske zbornice včeraj je trajala 4 in pol ure. Dva predloga desnice in skrajne levice dokazujeta, da je šlo predvsem za položaj na bojišču, ker so zahtevali, naj se pojasni Cadornova odgovornost za vojaške katastrofe, da naj Cadorno z drugimi poveljniki ostro kaznujejo.

Ameriški denar za Italijo.

Lugano, 14. dec. »Agenzia Stefani« poroča, da so Združene države v Ameriki dovolile Italiji nov predjem v znesku 125 milijonov lir.

Italijani preganjajo švicarje.

Bern, 14. dec. (K. u.) »Eund« piše o preganjanju švicarjev v Italiji: Vrtemirne vesti prihajajo iz gornje Italije in tudi s Sicilije o švicarjem sovražnem razpokoženju, ki se je ob različnih obžalovanja vrednih dogodkih pojavilo.

Nemški podvodnik obstreljeval Funchal.

Lizbona, 14. dec. (K. u.) Agence Havas: Nek nemški podvodnik je obstreljeval Funchal. Izstrelil je okrog 40 granat. Nekaj hiš je porušenih, več ljudi mrtvih in ranjenih. Patuljske ladje so zasledovale podvodnik, ki je ušel.

Delegacije.

Delegat Fon v vojnem odseku.

Dunaj, 14. dec. V vojnem odseku avstrijske delegacije se je del. Fon pritoževal nad preganjanjem civilnega prebivalstva v Gradiško-Gradiščanski, med katerim ni nikogar, ki bi mogel izvršiti kakoršnokoli izdaistvo proti državi. Navajal je posebno slučaj poslanca Rybaža in Vukotića. Polemizira proti knezu Auerspergu, govori proti ponemčevalnim stremljenjem v armadi, kritikuje vojaško kazensko sodstvo ter predlaga končno več želja glede obnove Gorice.

(Govor delegata Fona priobčimo v pondeljek v celoti. Za današnje število nam je došel prepozno.)

O kvotnem vprašanju odloči cesar.

Dunaj, 14. decembra. V današnji seji je avstrijska kvotna deputacija sklenila, da vztraja na svojem stališču, naj se dosedanja kvota podaljša samo za eno leto. Ker je ovska vlada izjavila, da se to ne strinja s stališčem ovske kvotne deputacije, ki zahteva podaljšanje za dve leti, ostane odločitev kroni (ki more določiti podaljšanje samo za eno leto).

Izpremenjeno vojno ozemlje.

Dunaj, 15. dec. (K. u.) »Wiener Zeitung« je objavila odredbo notranjega ministra s 13. t. m. o izpremembi mej jugozahodnega vojnega ozemlja v Avstriji. Višje armadno poveljstvo je v smislu § 1. odstavka 1. odredbe skupnega ministrstva s 17. avgusta 1915 izpremenilo meje jugozahodnega vojnega ozemlja in odredilo, da se izločita iz vojnega ozemlja sodna okraja Landeck in Ried, dalje politični okraji Reutte, Imst, Inmost, Schwaz, Kufstein, Kitzbühel, Briksen, Bruneck in Lienz poknežene orofije Tirolske; dalje v vojnem ozemlju ležeči deli vojvodinje Solnograd in vojvodinje Štajerske, dalje vojvodini Koroška in Kranjsko in sicer s 15. decembrom 1917. Jugozahodno vojno ozemlje v Avstriji je zdaj sledeče omejeno:

1. Jugozahodno širše vojno ozemlje obsega deželo Predarlško. 2. Jugozahodno ožje vojno ozemlje obsega pokneženo grofijo Tirolsko izvzemši sodnih okrajev Landeck in Ried in političnih okrajev Reutte, Imst, Inmost, Schwaz, Kufstein, Kitzbühel, Briksen, Bruneck in Lienz, mejno grofijo Istro, pokneženo grofijo Goriško-Gradiščansko in mesto Trst z okolico.

Interpelacija poslancev Jugoslovanskega kluba za izločitev našega severnega slovenskega ozemlja iz vojnega ozemlja je imela kmalu uspeh.

Deklaracija, Jugoslovanski klub in S. L. S.

Občinski odbor v Dol. Logatcu se pridružuje v seji 29. nov. 1917 v polnem obsegu deklaraciji Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917 in zahteva kot postavljeni zastopnik občanov in v imenu teh brez razlike strank — združenje vseh Jugoslovancev v samostojno državo pod žezlom presvetle vladarske rodbine Habsburžanov. — Pribije se, da je uresničenje te ideje brezpogojna zahteva vsega tukajšnjega prebivalstva. — Občinski odbor vsled tega iskreno pozdravlja izjavo zastopnikov vseh strank v Ljubljani, dne 15. septembra 1917 in izreka na tej podlagi Njegovi prevzvišenosti gospodu knezoškofu dr. Antonu Bonaventuri Jegliču, kot prvoborniku za idejo združenja vseh Jugoslovancev, svoje neomejeno zaupanje prosegga, da še nadalje neustrašeno hodi na čelu bojevnikov do končnega uresničenja te ideje neglede na ovire od strani ljudi, ki bi bili prvi poklicani izvrševati edinost v tem, za naš narod najvažnejšem vprašanju. Zato občinski odbor Dol. Logaški najostreje obsrja izstop deželnega glavarja dr. Šusteršiča in poslance Jakliča iz Jugoslovanskega kluba, obenem pa izreka Jugoslovanskemu klubu in njegovemu načelniku dr. Korošcu, posebej še vsem slovenskim poslancom kluba, svoje popolno zaupanje z naročilom, da za las ne odnehajo od svojih zahtev. — O tem se obvestita Jugoslovanski klub po poslancu okraja Jožefu Gostinčarju in prevzvišeni gospod knezoškof. — Občinski odbor izreka Jugoslovanskemu klubu svoje najgloboke sožalje vsled smrti največjega sina našega naroda in bivšega poslanca za logaški okraj dr. Jancu Evangelista Kreka. — Naj živi njegov spomin v hvaležnih srcih vsega naroda — spomin na moža, katerega vsebično delo za narod naj bo vzor poslanecem, ki so dobre in poštene volje. — V hvaležni spomin največjemu sinu slovenskega naroda dovoljuje občinski odbor Dol. Logaški 100 K za dr. Krekov spomenik in 100 K za dr. Krekovo ustanovo. — Županstvo Dol. Logatec, 10. decembra 1917.

Občinski odbor občine Cerklje pri Kranju soglasno odobruje in pozdravlja deklaracije Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917. Izreka popolno zaupanje Slovenski ljudski stranki in Jugoslovanskemu klubu. — Cerklje, 11. decembra 1917. Anton Koritnik, župan. Andrej Mur-nik, Jožef Likozar, Franc Kepić, J. Bolka, Josip Jereb, Janez Bučar, Jakob Grilc, Janez Mišič, Janez Naglič, Janez Hočevar, Anton Ošel, Miha Režek, Janez Kuralt, Janez Kepić.

Za jugoslovansko deklaracijo so se izjavile štajerske občine Sv. Vid nad Valdekom, št. 113 pod Turjakom, Mislinske pri Slovenjem Gradcu, Grušovje in Vrhpolje pri Prihovi.

Kje so neki Gorje? Iz Gorij nam pišejo: »Dan za dnem prihaja od vseh strani našega juga vse polno izjav raznih občin in korporacij za jugoslovansko majniško deklaracijo. To je lep dokaz, da se ljudstvo prebujajo. Tudi naš prevzvišeni knezoškof je začrtal svojemu ljudstvu pot, katero naj bi brez izjeme vsi sledili. Toda žal, do danes pogrešamo še nekaj občin in med temi tudi eno najlepših gorenjskih občin — Gorje. Zato vprašam Gorjance: Ali nimajo Gorie nobenega zavednega moža v svoji sredi, da bi povedal pristašem Belca-Kregarjeve stranke odločno v obraz besedo, da se Gorjanci ne puste voditi od takih »voditeljev« kot je dr. Šusteršič in njegovi pristaši. Gorjanci na dan z izjavo za jugoslovansko majniško deklaracijo. — Gorjanec.

Parlamentarac dr. Ivan Šusteršič.

Rajni dr. Krek je pripovedoval v večji družbi: Bilo je v času absolutizma v prvi dobi vojne. Parlamentarna komisija Hrvatsko-slovenskega kluba je imela sejo. Tedaj je vstal dr. Ivan Šusteršič in je povdarjal z veliko pozo, da noče več s takimi »veleizdajalci«, kot so Čehi, skupno pri eni mizi sedeti.

Pred zopetno otvoritvijo državnega zbora. Parlamentarni komisiji hrvatsko-slovenskega kluba (Jugoslovanski klub ni bil še takrat ustanovljen) in Češkega svaza sta imeli skupno sejo. In tedaj je vstal član parlamentarne komisije Hrvatsko-slovenskega kluba poslanec dr. Šusteršič in je dejal s povzdignjenim glasom: »Danes je najsmrečnejši dan mojega življenja, ko morem zopet sedeti z brati Čehi skupaj!«

In stopil je k poslancu Udržalu in ga poljubil.

In dr. Krek je dostavil: »Ostremel sem in sram me je bilo v dno duše. Pogledal sem v tla in si nisem upal dvigniti pogleda.

Darujte za dr. Krekov spomenik!

Darovi naj se pošiljajo na naslov: Odbor za dr. Krekov spomenik, Ljubljana.

Dnevne novice.

— Na delo! V kratkem se bo vršil shod zaupnikov naše prerokije »Slovenske ljudske stranke«. Somisljeniki, vi zvesti živi člani našega katoliško, narodno in demokratsko mislečega naroda, pojdite med ljudstvo, povejte mu, zakaj gre in v soglasju z ljudstvom izvolite zaupnike in jih pošljite nemudoma v Ljubljano na naslov začasnega načelnika prelata Andreja Kalana. Sedaj ni čas, da bi se strašili neugodnega časa, slabih prometnih zvez in osebnih neprilic. Saj veste. Z žrtvami smo zmagali.

— Veselo znamenje. V našem gibanju in delu za pravdo našega naroda, za deklaracijo, za svobodno jugoslovansko državo pod okriljem mogočne, velike Avstrije in njenega ljubljenskega vladarja, je najbolj veselo znamenje to, da so naši ljudje ne samo po mestih, ampak tudi po deželi sami tako hitro razumeli velik pomen tega gibanja. Ta lepa velika misel je tudi vodilna misel naših zvestob in zmagami ovenčanih slovenskih vojakov na bojišču. Poleg žive vere, jih tudi ta misel vžiga, da ne omagajo v trpljenju in vesele se, ko pridejo domov, da bodo mogli tudi politično delovati za ta namen. — Mi gremo naprej, mi strelci.

— Gonja proti škofu. Nemški listi so pričeli — pod čigavim vplivom, ne vemo — gonjo proti S. L. S., češ, da ni patriotična, in hvalijo kmečko stranko. Na to so najbolje odgovorili naši polki na bojiščih. Toda skrivni rovarji so se drznili sumničati celo našega škofa. Prepuščamo trezni sodbi duhovnikov samih, ali morejo po vsem tem še sodelovati v novi stranki.

— S. L. S. in »Domoljub«. V zadnji številki »Domoljuba« popisuje župnik A. Oblak, kaj vse je dr. Šusteršič storil za kmet. Tega ni treba sedaj prav nič posebej povdarjati, ker v tem mu nikdo ne dela krivice. Mi smo priznali in priznamo vse zasluge, ki jih ima bivši načelnik S. L. S. za deželo. Dostavimo pa, da je dolžnost deželnega glavarja in deželnega odbora delati za korist dežele in njenih prebivalcev; saj zato volilci volijo v deželni zbor in zato deželni zbor iz svoje srede zbere deželni odbor, ki v imenu deželnega zbora izvršuje svoje posle. Ko bi deželni odbor tega ne storil, bi ne spolnil svoje dolžnosti. — Na drugi strani pa dežela svoje zastopnike v deželnem odboru prav kakor zasluži za njih delo in pota tudi pošteno plača. Prav pa ni in to treba povdarjati, da je deželni glavar izstopil iz Jugoslovanskega kluba, da je hotel razbiti S. L. S., da snuje nepotrebno kmečko stranko, ne za kmečke koristi, ampak za svoje strankarsko politične namene. To treba povedati našim ljudem in tudi »Domoljub« se ne bo nič pregrešil, ako bo v soglasju z navodili škofovimi to svojim bralcem odkrito povedal.

— Prva dr. Krekova ustanova. I. Zrebljarska in železoobrtne zadruga v Kropi in Kamnigori je z oziroma na velike zasluge, katere si je pridobil umrl dr. Janez Ev. Krek kot predsednik Zadrugne zveze v prid te zadruga, sklenila darovati za Krekov spomenik 200 K in ustanovila ustanovo v znesku 10.000 (desettisoč) pod imenom »Dr. Janez Ev. Krekova prva ustanova«. Pravico do ustanove imajo učenci še živih ali umrlih članov prve železbarske in železoobrtne zadruga v Kropi in Kamnigori, kateri so dovršili ljudsko šolo s povoljnim uspehom ter se žele posvetiti trgovski, obrtni ali tehnični popolni izobrazbi.

— Princ Hohenlohe. Stanje obolelega prvega dvornega mojstra princa Hohenlohe se je zadnje dni precej zboljšalo. Temperatura je še dva dni navadna. Čeprav je splošno stanje zadovoljivo, bo princ potreboval še del časa popolnega miru.

— Cesar pri Černinu. Cesar Karel je včeraj popoldne obiskal obolelega zunanjega ministra grofa Černina.

— Knjige Nove Založbe. Za božične praznike izidejo knjige Nove Založbe: Levstikov: Martin Krpan s Smrekarjevimi risbami, Ivan Cankar: Podobe iz sanj, Jože Debevec: Vzori in boji v dveh skupinah.

— ČČ. gg. vojne kurate, ki so na bojišču ali pa v poljskih bolnicah, prosimo, da bi poslali naslove in pa število, koliko izvodov »Pozdrava iz domovine« bi rabili. Radi izpremenjenih števil vojne pošte ni mogoča redna pošiljatev. Naslove naj naznanijo v najkrajšem času na »Slovensko Stražo«, Ljudski dom, Ljubljana.

— Petkrat odklikovani koroški Slovinci. Iz Kotelj nad poročajo: Takih je pa malo, kot je Jožef Bartl p. d. Pavšetov v Podgorjah. Služi pri c. kr. težki artiljeriji, 6. polk. Postal je že ognjčar in pet odklikovanih diči njegova prga: velika srebrna, srebrni zaslužni križec s krono, bronasta svetinja, železni križec in cesarja Karla križec. Pač veliko za navadnega kmetijskega fanta. Taki so naši junaki-korenjaki.

— Odlikovanje. Ponovno Najvišje pohvalno priznanje z meči je dobil nadporočnik 22. pp. Adolf Lapanje. — Ponovno

Najvišje pohvalno priznanje je dobil stotnik 7. pp. Vinko Potočnik. — Najvišje pohvalno priznanje z meči je dobil stotnik 67. pp. Artur Bahovec. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil rač. podčastnik 97. pp. Alojzij Sotlar.

— Deželni predsednik kranjski v Cerkljah in Krški vasi. V ponedeljek, dne 10. dec. si je ogledal deželni predsednik Kranjske grof Attems po potresu poškodovane vasi Cerklje, Krška vas in Čatež.

— Novoletna voščila moremo sprejemati le še do 20. dec. Objavili jih bomo deloma v božični, deloma v novoletni številki in sicer v obliki, kot jo more izvršiti tiskarna pri sedanjem pomanjkanju in pa draginji papirja. Na gotovo obliko se torej ne moremo vezati.

— Slovenski Straži je darovala mestna občina v Škofji Loki 20 K. Posnemajtel

— Za slovenske invalide je nabral v družbi G. Recelj Ivan, gostilničar, št. Jernej, Dol., 48 K.

— Oslepoli slovenski vojaki v Gradcu prosijo slovensko javnost, da jih obdari za Božič s smokami, svačnicami in tobakom. Darila prejema pisarna »Dobrodelnosti«, Kolodvorska ulica 35.

— P. n. naročnikom »Vrtca« in »Angelčka«. Položnice se priložijo prvi številki 1918. Cena »Vrtca« s priložo vred je 7 K; »Angelček« se oddaja tudi posebej po 1 K 50 vin.

— Umrli je podmaršal Karel Ziegler, bivši vrhovni nadzornik ogrskega orožništva.

— Poročilo o trgovskem in združnem tečaju za invalide na Slovenski trgovski šoli v Ljubljani. Kranjska deželna komisija za oskrbo domov se vračajočih vojakov je priredila v času od 1. avgusta do 30. novembra na Slovenski trgovski šoli trgovski in združni tečaj za invalide podčastnike in moštvo. Vršil se je tečaj na podlagi organizacijskega statuta in učnega načrta, ki ga je sestavilo ravnateljstvo in ga je odobrilo c. kr. naučno ministrstvo. Poučevalo se je sledeče predmete: slovenščina in slovensko dopisje, računstvo, trgovsko in združno knjigovodstvo, trgovstvo, združništvo in združno pravo, zavarovalstvo, nemščina in nemško dopisje, tsnopisje, strojeopisje in lepopisje. Vodstvo tečaja je bilo v rokah ravnateljstva. Pouk se je vršil vsaki dan od 7. do 11. ure popoldne in od 3. do 6. ure popoldne. V sredo in soboto popoldne ni bilo pouka. V tečaj je vstopilo 15 slušateljev. Predizobrazba je bila zelo različna. 5 slušateljev je imelo srednješolsko maturo, 1 4 razrede realke, ostali pa ljudsko šolo. Med tečajem so bili 3 slušatelji po posredovanju ravnateljstva od c. kr. vojaškega poveljstva predstavljani v Gradcu, kjer obiskujejo abiturienti tečaj na trgovski akademiji. Eden slušatelj vsled bolezni tečaja ni dovršil, tako, da je dovršilo tečaj 11 slušateljev. Obisk tečaja je bil prav povoljen. Koncem tečaja je prejele 10 učencev izpričevala. Uspeh je bil pri 2 slušateljih prav dober, pri 5 dober in pri 3 zadosten. 1. decembra se je vršila skušnja, pri kateri so bili navzoči sledeči gg.: deželni predsednik Henrik grof Attems, štacijski poveljnik Anton Holick, deželni odbornik dr. Pegan, garnizijski šef-zdravnik dr. Lusenberger, vladni svetniki Belar, Beziak, Praxmarer in Šubic ter polkovni zdravnik dr. Huhler. Izpričevala je razdelil g. deželni predsednik, ki se je učiteljskemu zboru zahvalil in želel slušateljem uspeh na njih nadaljni poti. K pokritju stroškov za tečaj so prispevali naučno ministrstvo, deželni odbor, trgovska in obrtna zbornica in kranjska deželna komisija za oskrbo domov se vračajočih vojakov. Tečaj je bil brezplačen in so slušatelji prejeli vse potrebščine za tečaj brezplačno. Tečaj se bo po novem letu ponovil. Pričetek se bo svoječasno naznanil po časopisih. V tečaj lahko vstopijo tudi oni invalidi, ki so že vojaščine prosti. Pojasnila daje ravnateljstvo Slov. trgovske šole.

— V Kamni gorici je 11. t. m. zgorela pri peči 72letna Marija Šlibar, po domače »Zvanka«. Vnela se ji je odeja. V groznih mukah je izdihnila. Njen mož je pred leti utonil v Lipnici. Naj v miru počiva!

— Aproxizacijske zadeve v št. Vidu pri Zatičini. Iz št. Vida pri Zatičini nam pišejo o neznosnih razmerah pri tamošnji aproxizaciji. Naj se zadeva uredi, da ne bo pritožb. Časi so težki.

— Novi bankovci za štiri milijarde. V zadnjih štirih mesecih je izdala avstro-ogrška banka zopet za štiri milijarde novih bankovcev v promet.

— Zasebni telefonični razgovori med bojiščem in domom. Prusko vojno ministrstvo je dovolilo, da smejo vojaki vojne armade in mornarice izven nemške meje po telefonu govoriti z domom. Najdaljši razgovor 9 minut; pristojbina razgovoru 1 marka 50 fenigov. Zasebni razgovori niso dovoljeni nemškim vojakom v Avstriji, Italiji, Rumuniji in na Balkanu.

— Božične počitnice bodo po odredbi deželnega šolskega sveta trajale na srednjih in državnih šolah do 6. januarja.

— 4. razred na železnikah uvedejo na Bavarskem 1. aprila 1918.

— Plače podčastnikov in moštvo so na Bavarskem izdajali od 6—9 mark. Prostakom v vojnih formacijah so dvignili plače mesečno od 15.90 na 21 mark; dalje dobe podnaredniki 75 mark, serženti 67.50 mark; podčastniki 28.50 mark, višji poddesetniki in desetniki 24 mark; pri nemo- bilnih formacijah dobe mesečne plače podnaredniki 69 mark, serženti 60, podčastniki 42 mark, sanitetni poddesetniki 22.50 mark, drugi poddesetniki 16.50 mark, prostaki 15 mark.

Ljubljanske novice.

Ij 80letnico praznuje dne 20. t. m. naš odlični glasbenik gospod prof. Anton Foerster. Nato se v listu še povrnemo.

Ij Opozorjamo na jutrišnje lepo prireditve »Krekovega večera«, ki se začne točno ob 6. uri zvečer, kar naj izvolijo vpoštevati vsi posetniki. Oni, ki niso prejeli vstopnic za to prireditve, se zamorejo udeležiti prireditve prihodnje nedelje, dne 23. t. m. v istem obsegu.

Ij Šentpetersko prosvetno društvo je imelo včeraj svoj redni občni zbor. Predsednikom je bil vnovič izvoljen dr. poslanec g. dr. Lovro Pogačnik. Podrobno poročilo objavimo.

Ij Šentpeterska Vincencijeva konferenca ima svojo sejo v ponedeljek, 17. t. m., ob 6. uri zvečer v Marijanišču (l. nadstr.). Vsled važnosti predmeta pričakujemo polnoštevilne udeležbe.

Ij Koncert Glasbene Matice. Gospa pl. Strozzi ni le prva jugoslovanska kolo- raturna pevka z brezprimerno dušno igro temveč tudi koncertna pevka z tako glas-ovno in dušno interpretacijo skladb, kakršne na Zagrebškem koncertnem podiju doslej še ni bilo. Zagrebški listi jo hvalijo, da je »apostolica hrvatske narodne pesmi«. V ljubljanskem koncertu, v sredo, 19. decembra, poje prvič pred Slovenci sedem pesmi nove zvezde na jugoslovanskem glasbenem obzorju, Petra Konjovića. Kritiki pišejo, da poje te pesmi tako dovršeno, subtilno fino, kakor jih nobena druga pevka doslej ni. Poslušalec postane upravljačar, ko sluša to prelivanje glasov, to toplino in temperament, s kojim napolnjuje in daje glasbi življenja! Njen soprog Bela pl. Pečić je spremlja na klavirju tako diskretno, fino, v umetniško celoto zlito, da si na koncertnem podiju ne moremo misliti boljše umetniške celote, nego sta Maja pl. Strozzi in Bela pl. Pečić.

Ij Dr. Janez Ev. Krek« je ime novemu društvu, katero je, kakor smo že poročali, ravnokar potrdila deželna vlada. Namen društvu je: kupiti vilo, v kateri je stanova- val pokojni, v nji urediti Krekov muzej, izdati Krekove spise in govore in končno temeljit življenjepis našega največjega moža. Kolikor vemo, znaša članarina samo 2 K, zato bo lahko pristopil sleherni naš človek.

Ij Izredna javna seja ljubljanskega občinskega sveta se vrši v torek, dne 18. decembra 1917 ob 6. uri zvečer v mestni dvorani.

Ij Železniška vest. Dne 17. decembra se ustavi na postajah Ljubljana državni in dolenski kolodvor izdaja civilnih voz- nih listkov za postaje na Gorenjskem (z izjemo kamniške proge) oziroma na Do- lenjskem in dalje; vozni listki za te po- staje se izdajajo le na glavnem kolodvoru Ljubljana in sicer v omejenem številu. Iz- stop iz prihajajočih vlakov je prost.

Ij Iz seje mestnega aprovizacijskega od- seka, ki se je vršila včeraj, je poročati, da se prihodnji teden razdeli na močne izkaz- nice za I. do V. okraj 1 kg moke za kuho in za druge okraje po pol kg moke in pa pol kg pšeničnega zdroba. — Krumpir se bo še znanprej razdeljeval kot doslej in je lahko mogoče, da se razdeljevalna kvota zviša.

Ij Prodaja premoga na izkaznice za I. okraj št. 5 in 6 ter na izkaznice za VI. okraj št. 1 se dobi premog pri gosp. Trdini, Slomškova ulica in sicer: na iz- kaznice I. št. 5 dne 19. decembra, na iz- kaznice I. št. 6 dne 20. decembra, na iz- kaznice VI. št. 1 dne 21. decembra.

Ij Na izkaznice VIII. št. 4 se dobi premog pri g. Hribarju, Bohoričeva ulica št. 33 dne 18. decembra 1917.

Ij Prodaja moka strankam. Strankam se bo oddajala moka od 17. decembra do vštete sobote 22. decembra 1917. Na vsako izkaznico se dobi 1 kg moke oziroma zdroba in sicer: v I. do V. okraju po 1 kg moke št. 1 po 96 vin. in v VI. do X. okraju po pol kg moke št. 1, 1 kg po 96 vin. in po pol kg pšeničnega zdroba po 94 vinarjev. — Ostanek moka je napovedati zanesljivo v ponedeljek 24. decembra 1917.

Ij Prekajeno meso na rmenne izkaznice C št. 1 do 1400. Stranke z rmenimi iz- kaznicami C št. 1 do 1400 prejmejo preka- jeno meso v ponedeljek, dne 17. t. m. po- polodne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je ta- le red: od 1 do pol 2 št. 1 do 200, od pol 2 do 2 št. 201 do 400, od 2 do pol 3 št. 401 do 600, od pol 3 do 3 št. 601 do 800, od 3 do pol 4 št. 801 do 1000, od pol 4 do 4 št. 1001 do 1200, od 4 do pol 5 št. 1201 do 1400. Ena oseba dobi pol kg, 2 in 3 osebe

1 kg, 4 in 5 oseb 1 in pol kg, 6 in več oseb 2 kg. Kilogram stane 4 K.

Ij Kislo zelje na rdeče in rumene izkaz- nice A. Stranke, ki imajo rdeče in rmenne izkaznice, zaznamovane s črko A, prejme- jo kislo zelje v ponedeljek, dne 17. t. m., v cerkvi sv. Jožefa. Od 8 do 9 dopoldne pride- jo na vrsto vse stranke z rmenimi izkaz- nicami A, od 9 do 10 vse stranke z rdeči- mi izkaznicami A. Vsaka oseba dobi 1 kg. Kilogram stane 80 vin.

Ij Oddaja krumpirja za IV. okraj. — Stranke IV. okraja prejmejo krumpir v ponedeljek, dne 17. t. m., v torek, dne 18. in v sredo, dne 19. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je ta-le red: v pon- deljek, dne 17. t. m. od 8 do 9 dopoldne št. 1 do 100, od 9 do 10 št. 101 do 200, od 10 do 11 št. 201 do 300, od 2 do 3 popol- dne št. 301 do 400, od 3 do 4 št. 401 do 500, od 4 do 5 št. 501 do 600. V torek, dne 18. t. m. dopoldne od 8 do 9 št. 601 do 720, od 9 do 10 št. 721 do 840, od 10 do 11 št. 841 do 960, popoldne od 2 do 3 961 do 1080, od 3 do 4 št. 1081 do 1200, od 4 do 5 št. 1201 do 1320. V sredo, dne 19. t. m. do- polodne od 8 do 9 št. 1321 do 1440, od 9 do 10 št. 1441 do konca. Vsaka oseba dobi 15 kg, kilogram stane 30 vin.

Ij Kislo zelje na rdeče izkaznice. Stranke z rdečimi izkaznicami brez A prejmejo kislo zelje v ponedeljek, 17. de- cembra v cerkvi sv. Jožefa. Red je ta-le: od 10. do 11. ure dopoldne št. 1 do 250 popoldne od 2. do 3. ure št. 251 do 500, od 3. do 4. ure št. 501 do 750, od 4. do 5. ure št. 751 do konca. Vsaka oseba dobi 1 kg, kilogram stane 80 vin.

Ij Izgubljena listnica. Dotičnika, ki je pobral v noči od srede do četrta t. j. od 12. do 13. t. m. črno usnjeno dvojno listni- co z večjim zneskom in dokumenti, poziv- ljam, da odda najdeno brez odloga v trgo- vini A. K. Kregar, Sv. Petra cesta št. 21., kjer dobi 600 K nagrade.

Razne novice.

Boljševiki in manjševiki. Karakteri- stični opis dandanašnjih ruskih razmer, ki jasneje govori kakor cele kope brzojavk, so prinesli nekateri ruski listi: Rablju so izročili boljševika in manjševika, da ju obesi, zakaj carizem je zmagal. Boljševika je vedel rabelj na dolgi, manjševika pa na kratki vrvi. Na poti je zagledal gostilnico, stopil notri, pustivši oba obsojenca pred hišo brez nadzorstva. Ko so ga gostje opo- zorili, da mu utegneta ubežati, jih je za- vrnil: »Nič strahu. Pričkala in prepirla se bosta za programe.« In zares! Dasi je dol- go popival, ju je dobil, ko je prišel iz krč- me, v veliko politično razpravo vtoplje- na. Odvedel ju je v gozd in jima dejal, da še nekoliko zadremlje, da dobi novih mo- čih za svoje opravilo. Ko je tako rabelj v senci smrčal, sta se oba naprej pričkala za programe, dokler se nista oba zedinila za predlog: »Obesiva rablja!« Sporazume- la sta se, ali kmalu sta se zopet sprla, za- kaj boljševik je zahteval, da se mora za ta revolucionjski čin vzeti njegovo vrv, a manjševik je dokazoval, da je samo njegova vrv primerna za to. Pričkala in prepirla sta se tako dolgo, da se je rabelj zbudil in iz- vršil svoje delo: boljševika je obesil na dolgi vrvi, manjševika pa v kratkem mo- tvozu.

S kom prostovoljci ne smejo obče- vati. Slovaki so izgubili letos vrsto važnih narodnih delavcev. Zdaj je padel, kakor poročajo »Narodne Noviny«, na italijanski fronti v cvetu življenja 23 letni Janko Ben- da iz Podkileve, uradnik narodne banke v Pištanih, neumoren in vesten delavec. Re- čeni list pripoveduje naslednjo zanimivo dogodbo iz njegovega življenja: Ko je bil rajni še v častniški šoli v Ostrihomu, ga je obiskal oče, pravi tip našega postavnega in trdnega kmeta. Janko Benda je šel z očetom tudi v mesto, da mu razkaže Ostri- hom. Naslednjega dne jutraj takoj po pri- hodu na vezbališče je prišel na konju k njemu stotnik in prvo, kar je naredil, ko ga je zagledal, je bilo, da se je zadržal vanj: »Kateri prostovoljec je bil, ki sem ga vče- raj videl gredočega z nekim hribovcem. Kaj nisem že povedal, da prostovoljci ne smejo obče vati z vsakim rovtarjem?« Jan- ko Benda je smelo stopil iz vrste in pove- dal samozavestno, da je bil on tisti in da se je izprehajal z očetom. Stotnik je izpod- bodel konja in odjezdil osramočeno.

Kako v Italiji živijo. Iz manjšega ita- lijanskega mesta ob Tilmentu piše vojak svojem v Ljubljano: za pitane purana, gos in štiri kokoši smo dali 21 K. Nekaj dni pozneje smo plačali za 40 kg bele mo- ke, tri kokoši, troje golobov in gos vsega skupaj 35 K. Govodi in perutnine ima tu- kajšnje prebivalstvo jako dosti. Vojaki ne pijejo vode, ker je vina dosti in pa po- ceni.

Šest oseb se je ubilo na Dunaju tekom meseca novembra, ker so skočile s tram- vaja, ko je še tekel. Kljub temu skačejo ljudje še vedno s tramvaja; nepopoljšljivo je občinstvo v marsikakem oziru in polno nesreč je vsled svojeglavnosti in brezob- zirnosti.

PRIMORSKE NOVICE.

Njegova ekscelencja prevz. in preč. gospod dr. Franc Sedej, knez in nadškof gorški se je vrnil z Goriskega zopet v Zatičino. Bil je v Furlaniji do Krmina in po soški dolini do Kobarida. Z težkim srcem je gledal rane, ki jih je usekala vojska našemu težko preizkušenemu dobremu ljudstvu in našim lepim krajem.

Županstvo občine Devin se nahaja sedaj v Sv. Križu pri Trstu; občinarji se lahko za vsako pojasnilo obrnejo na županstvo, ki jim bo takoj odgovorilo. — Županstvo občine Devin, dne 8. decembra 1917. Zunan Pahor.

— Gospod Ukovič iz Trsta, ki je pri naši upravi dne 4. decembra plačal osmrtno naznanilo, naj izvoli javiti svoj naslov, da mu odpošljemo preostali znesek.

Pisarna osrednjega odbora za vrnitev beguncev in obnovo Primorja, Dunaj 1, Bankgasse 2, prosi vse občinske urade iz prizadetih krajev na Goriskem in tudi v Istri, da bi nam naznanili svoj sedanji naslov. Gospode župane ali občinske tajnike pa prosimo, da bi nam sporočili podrobnejše podatke o času evakuacije, kako so begunci odpotovali, kje so se naselili, kako se jim je godilo in sploh vse podrobnosti, ki bi bile potrebne za morebitno pomožno akcijo. Prosimo jih tudi, da nam sporoče želje prebivalstva z ozirom na oglašeno obnovo Primorja. Mnogi begunci in tudi drugi rojaki se obračajo na nas s prošnjami za posredovanje v njihovih spornih zadevah glede na begunsko podporo in tudi glede na vzdrževalnino. Zelo pogosto se podatki natečeni in nezadostni, obširne pa so vsestranske lamentacije, ki so nam predobro znane, saj so več ali manj povsod enake. Doselej smo pisмено zahtevali pojasnil in dopolnitve podatkov. To nam povzroča veliko nepotrebnega dela, zato izjavljamo, da v bodoče ne bomo več pisмено zahtevali pojasnil od vsakega posameznika. Prosimo, da nam vsakdo sporoči suha dejstva in točne podatke glede imen, rojstnega dne, bivališča, pri vnošlicah dan vpoklica in sedanja vojaška služba, če mogoče tudi številko vojne pošte. Begunce po nemških krajih prosimo, da točno zapisejo ime sedanjega bivališča, zadnjo pošto in sedež okrajnega glavarstva.

Pomagajte! Pišejo nam: Blizajo se božični prazniki. Sv. Miklavž nam je prinesel zmrla tla, razbite hiše in glad. Kako bo lepo marsikje za Božič. In pri nas v Lokovcu? sploh na Banški planoti? Namesto polnočnega zvona bo lajale lisica v dolini in izklovala zakopanega konja, v izbi pa se bodo tiščali otroci revno oblečeni, strgani, bolni ekoli bolne matere. Komu se ne smilijo ti reveži. Zato se obračam na vas vse, ki imate dobro srce, da pripravite tem revežem nekoliko veselja za Božič. Gotovo se bo našla kje kaka obleka, kaka rutica, kak žakelj za posteljo, kake blače, ki jih boste lahko utrpeli. Sila je velika, zato tako glasen klic. Za vsako darilce Bog Vam povrni. Darove pošiljajte na naslov g. Roza Trdan, vd. c. kr. finanč. nadk. Ježica nad Ljubljano 66.

Iz Dornberga. Dne 2. dec. 1917 se je spet oglašil v dornberskem Taboru pri Sv. Trojici zvonček ter nam naznanil poldan. Kakor smo že javili, vabijo delavne moči domov. Ljudstvo naj pošlje natančne naslove in številke hiš, ker je več enakih imen. Svetujemo vam, da se ne prenaaglite z vrnitvijo. Pomislite na slabo stanovanje, na zimo in mraz, kakor tudi na malenkostno aprovizacijo. Občina šteje 406 hišnih števil. Od teh je 334 perabnih, ki nimajo povečini oken, vrat, gredi in ne podov. Le 56 hiš je dobrih za stanovanje; 16 hiš (brez hlevov) je popolnoma uničenih. Za 45.000 hektolitrov je uničene vinske posode in skoro vse kletarsko in kmetijsko orodje. Naša polja so opustošena. Ravnotako tudi velika množina vinogradov in sadnega drevja. Nad 2 milijona trtnih kolov in vsa trtna žica. Prosil smo pri višjih oblastvih. Odkod dobiti? Prosil smo še za 150 vojaških delavcev in 40 volov za prvo silo za vsem orodjem in prehrano. Istotako tudi, da bi se prej ko mogoče pričelo s popravilo hiš. Smemo upati, da se v kratkem času zopet z družinami povrnemo v svoje popravljene domove našega Dornberga. Vsi dopisi naj se pošiljajo na naslov: županstvo Dornberg, pošta Prvačina, in ne več v Rihenberg.

Išče se Karol Kanobla iz Komna na Krasu, pogrešan od 28. aprila 1915. Tedaj je šel iz Kamnika na bojišče z 7. Maršbat. 97. pešpolka. Prosimo njegove stariše in znanca, ako jim je kaj znano, kje se nahaja, da mi to blagobotno naznanijo na naslov: Venier Srečko, desentnik, k. u. k. Seilbahn Det. 20.

p Išče se Viktor Ivančič iz Kobarida št. 126, star 16 let, krojač, velike postave, ki je bil najbrže odpeljan z italijanskimi uietniki v dvanajsti ofenzivi. Običen je bil v vojaške hlače, oprejen rjave barve, klobuk črn in nove čevlje. Kdor kaj ve o njem, naj blagohotno sporoči na naslov: Peter Mrak, Cerkno 123, Primorsko.

Pri »Posredovalnici za goriske begunce« v Ljubljani, se nahajajo sledeče dopisnice iz

ufetništva: Jakob Lukežič, Branica-Kodreže št. 10; Pisk Stefanija, Ravna št. 66 pri Orgerju; Jožeta Stanič, Trst; Andrej Plesničar, Sedovec št. 46; pošta Solkan; Mihael Podgornik, Gorica, ulica Arzoni del Kampi št. 15; Franciška Primožič, Pevma, št. 33; Marija Selir, Gorica, na trgu št. 21; Sever Stefan, Orhovlje-Bilje; Bernardina Brankovič, Volčjadraga; Silje Avgušlina, Orhovlje-Bilje; Marija Budihna, Dorenberg; Alojz Obljubek, Res-Spital, K. R. Abt. 1, Z. 41, Poltenič; Tomaž Terlikar; Cicilija Miheli, Volčjadraga; Josip Doplikar, Dorenberg št. 178; Martin Marusič, Branica; Jožeta Lukežič, Branica št. 10; Jožef Gerbec, Kočevje, pri gosp. Francu Feiderberju, pisarna, št. 202; Anton Terčič, St. Maurer pri Gorici; Matilda Terčič, St. Maurer; Mici Krese, Ljubljana, Dunajska cesta št. 17; Peter Brisko, Gorica, c. kr. redarski inspektorat; Katarina Stanič, Kanal št. 22; Rudolf Zoržut, k. u. k. Inf. Reg. Nr. 97, 4. Ersatzkomp.; Dunaj; Fon Franc, Kapfenberg; Stajersko; Marija Leban, Sv. Lucija št. 70; Mihael Stokar, k. u. k. Inf. Reg. Nr. 97, Zug 6, Ljubljana; Nova Šiška; Uršula Stakul, Gorica, ulica Mandrija št. 24; Franciška Frančičkin, Selo št. 45 pri Monfalkonu; Marija Pahor, Selo št. 56 pri Monfalkonu; Pavsič Andrej, Gorica, ulica Kaslanjeva št. 13; Markič Krista, Gorica, ulica St. Peter št. 21; Jakob Smrekar, Crahovo pri Tolminu; Tezrežja Kofolj; Anton Plesničar, Zaverh št. 29 pri Trnovem; Marija Velikonja, Selo št. 42 pri Gorici; Berta Pogornik, Selo št. 33 pri Gorici; Smolič Anton, Landst. Abt., čevljar; Karolina Prinčič, St. Florian pri Gorici; Marija Kosic, Cor. Cerovo pri Gorici; Franciška Cevdek, Volčjadraga št. 112; Ljubljana, Tržaška cesta št. 17; Franciška Kere, Trst, ulica S. Eremo št. 215; Toni Svetina, enoletni prostovoljec pri 97. pešpolku, Militär-bettenmagazin, Ljubljana; Marija Karara, St. Peter pri Gorici št. 209; Silvester Maraz, St. Florian št. 150; Franc Zeda, Renče-Gradišče pri Gorici; Margerita Podgornik, Gorica, ulica Levada št. 24; Jožef Anderlič, Tabor št. 16 pri Rihenbergu; Col. Valentin, Sp. Cerovo št. 29; Avgušlina Komel, Kronberg št. 53; Andrej Leščak, Avče, št. 97; Marija Rebek, Vrtovin št. 58; pri Crničah; Alojzja Peric, Dol. Vertojba; Marija Kralj, Dornberg št. 566; Justina Cei, Voglarje št. 35 pri Trnovem na Primorskem; Ivan Lupin, St. Andrej, Munih Anton, Bate pri Gorici; Jožeta Bratuž, Solka št. 99; Katarina Renko, Lokve št. 8; Franc Marušič, Opatieselo št. 39; Anton Kodlija, Plave; Karolina Kember, St. Peter št. 204; Franc Štepančič, Renče št. 314; Fani Kobola, Dunaj VII., Neustiftgasse št. 40/8; Marija Pavsič, Gorica, ulica Del Bosco št. 17; Košuta Franc, Kronberg št. 27; Janez Mutič, St. Andrej št. 114; Ivan Makarovič, Avče; Ema Padovan, Gorica, ulica del Bosco št. 36; Zetko Franja, Doberdob št. 13/15; Martin Makuc, Kronberg št. 94; Veronika Blažica, St. Peter; Marija Močnik, Kopriševica št. 208; Pavlina Širok, Cepovan št. 11; Spacapan Katarina, Bukovica pri Volčjadragi; Blaž Grosar, Mostar, Hercegovina; Marija Najden, Podcerkev št. 49 pri Rakcu; Jožef Bergine, Razdrto št. 47, pri Postojni; Zorko Sedej, praporščak, pešpolk 97; Blaž Štepančič, Renče št. 374.

Gospodarske novice.

Pri Ilirski banki v Ljubljani so dosedaj podpisali VII. vojno posojilo sledeči: Ivan Vidmar dekan, St. Vid, 1000 K; Josip Lavtižar, Kranjska gora, 2000 K; župna cerkev, Zlatopole, 5000 K; župna cerkev, Stara Oselica, 2000 K; Karl Čik, župnik, Zabcina, 500 K; župni urad Niko, 2000 K; Janez Sedevčič, Reka, 100 K; Janez Putre, Oberfliegerdorf, 500 K; Magdalena Jonke, Oberfliegerdorf, 500 K; Marija Pleško, Moste, 2000 K; dr. Evgen Lampe, tukaj, 2000 K; Jan. Meršolj, Reteče, 400 K; župna cerkev Reteče, 2000 K; Helena Bernik, Sp. Luše, 2000 K; župni urad Lučine, 3000 K; Jakob Ciber, Dobrova, 1000 K; Jožef Skapin, Jakovec, 100 K; župni urad St. Lovrenc, 2000 K; Mlekarna St. Lovrenc 1000 K; Slovenska trgovska šola, tukaj, 1000 K; Jožef Livk, Malkovec, 3000 K; Jakob Potočnik, Rovt, 500 K; Razni neimenovani zavodi, 1.000.000 K; razni neimenovani zasebniki 565.000 K; za lastni račun 250.000 K.

Pri Jadranski banki so podpisali sedmo vojno posojilo: Rosman & Tschurn, tu, 10.000 K; Jakob Črničec, 2000 K; Fran Crobath, dr. z. o. z., Kranj, 10.000 K; Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko, 10.000 K; neimenovani denarni zavodi: 40.000 K, 30.000 K, 500.000 K, 30.000 K, 12.000 K, 100.000 K, 20.000 K, 179.400 K, 500.000 K, 600.000 K, 123.900 K, 25.600 K; Kreditno društvo Kranj, 5000 K; Kastelic & Žabkar, 1000 K; Mavro Fürst, tu, 10.000 K; Anton Križaj, 1000 K; Ivan Končina, 1000 K; Medic in Keršmanc, 5000 K; Helena Suyer, tu, 10.000 K; Vinko Vabič, Zalec, 3000 K; Jos. Zidar, tu, nadaljnih 15.000 K (skupno na sedmo vojno posojilo 25.000 K); Vinko Majdič, Kranj, 50.000 K; Jos. Rosenberg, tu, 5000 K.

VII. avstrijsko vojno posojilo. Pri Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani je do inkl. 3. t. m. subskribiralo 593 strank 6.684.200 K VII. avstrijskega vojnega posojila. Med drugimi so vpisali sledeči gg. in zavodi: Angela Kovač, Lož, 12.000 K; Franc Tomz, Ljubljana, 5000 K; dr. Alojzij Praunseis, Ljubljana, 5000 K; Mestna hranilnica v Kamniku za svoje stranke nadaljnjih 43.000 K; Občinska hranilnica Kostanjevica 100.000 K; Kolinska tovarna, Praga, 30.000 K; Fani Zebre, nadučiteljeva soproga, Stari trg pri Ložu, 3000 K; Tonca Žagar, soproga tovarnarja, Markovec, 4000 K; Ivan Pangerc, Selo pri Bledu, 2000 K; Vodstvo ljudske šole v Hinjah 2000 K; Franciška Dolinar, Ljubljana, 2000 K; Posojilnica Cerknica 38.000 K; Ivan Grabner, Kostreznica, p.

Vače pri Litiji, 3000 K; Alojzij Kos, posestnik, Zabreznik, p. Medija-Izlake, 2000 K; Vincenc Polc, posestnik, Aržiše, p. Medija-Izlake, 1000 K; Franc Uršič, c. kr. davčni upravitelj, Ljubljana, 1000 K; Franc Majdič, c. kr. višji okrajni živinozdravnik v Logatcu, po posojilnici v Logatcu, 1000 K; Martin Možina, Ideršek, p. Idrija, 1000 K; po posojilnici v Radovljici županstvo Bovec 2000 K; Leopold Fürsager, Radovljica, nadaljnjih 500 K; dr. Gabriel Hočevar, c. in kr. polkovni zdravnik, Breže, Korosko, 300 K; Josip Urbas, Dol. Logatec, 1000 K; Marijuna Bratovščina, Ljubljana, 1000 K; Gašp. Budkovič, Boh. Bistrica, 1000 K, Fr. Rožanc, posestnik, Brist, p. Medija-Izlake, 3000 K, pri podružnici v Celovcu nada je. — Na Medborovnica 5000 K; Rosina Možina Reberca 1000 kron; Barbara Kovač, Crebinj, 200 K; Marija Ilavnik, Celovec, 300 K; Hranilnica in posojilnica pri D. M. na jezeru, Prevalje, 5000 K; I. Pavše, Prevalje, 2000 K; Marija Rerer, Prevalje, 2000 kron; Franc Broman, Stražiše, 2000 K; Hranilnica in posojilnica, Glinje, 30.000 K; Julius Podzimek, Celovec, 10.000 K; Anton Schuler, Libelška gora, 1000 K; El. s. Karnčnik, Libiž, 5000 K; Simon Malle, Podsinjavas, 1000 K; Barbara Müller, Podsinjavas, 1000 K; Anton Lovšin, vojni kurat, Celovec, 500 K; pri podružnici Gorica (t. č. Ljubljana) Vaclav Rys, Gorica, 6000 K; Andrej Rovar, Col pri Vipavi, 10 tisoč K; potom Hranilnice in posojilnice v Cerknem: Ivan Paternehl, Cerkno, 2000 K; Ivan Škvarča, Ravne, 1000 K; Franc Štucin, Čelo, 1000 K; Marijana Novinec, 1000 kron. — P. t. interesi se opozarjajo, da je c. kr. poštna hranilnica vsled privolitve c. kr. finančnega ministra podaljšala subskripcijski rok do 15. decembra, do katerega termina sprejema nadaljne prijave oficijelno subskripcijsko mesto Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani in nje ne podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici (t. č. Ljubljana) in Celju.

Izgubljena

je bila večeraj, 14. decembra, med 9. in 10. uro zjutraj od artiljerijske vojašnice do skladišča državnega kolodvora ročna torbica s 4000 K vsebine in čekom poštnehranilničnega urada. Dognalo se je, da je bila oseba, ki je to pobrala, opazovana in se opozori, naj torbico proti nagradi vrne lastniku, razvidnem iz čeka, ali policijskemu ravateljstvu, predno ga zakonito zasledujejo. 3274

PROŠNJA.

Začetkom tek. leta prišel je neki invalid k Mariji Prosen, predajalki v Ljubljani, Vel. Colnarska ulica št. 1, ter ji sporočil, da je bil skupaj z njenim možem Leonhardom Prosen v Karpatih v ognju proti Rusom. Ker sta bila lažna, podala sta se iz strelskega jarka k nekemu dreveru ter sta tam zauživala konserve, katero je dal dotični invalid, in komis, katerega je dal njen mož, Leonhard Prosen. Priletela je granata, ki je Leonharda Prosen ranila v prsi in trebuh, njegovega kamerada — tega invalida — pa v nogo. Umirajoči Leonhard Prosen prosil je svojega kamerada, naj sporoči njegovi ženi, da je on, Leonhard Prosen, umrl. Dotični invalid bil je priča, ko je Leonhard Prosen svojo dušo izdihnil, ker so njega samega že pozneje odnesli z mesta. Ta invalid pravil je Mariji Prosen, da je iz šmarske fare doma, imena pa ji ni povedal. — Marija Prosen prosi nujno tega invalida, naj čim prej naznaní svoj naslov njej sami ali pa odvetniški pisarni dr. Frana Počelna v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 11. 3251

Opr. št. U 507/17 5

3271

U imeu H. Uel. Cesar'a!

C. kr. okrajno sodišče v Litiji je razpravljalo danes v navzočnosti državnega pravdnika opravitelja Petra Jeraba obtoženca Andreja Lovrača o obtožbi, katero je dvignil javni obtožitelj zoper Andreja Lovrača, roj. 1866 v Prevalih, prist. v Kolovrat, posestnika v Prevalah št. 6, nek., zaradi prestopka po § 20/1 ces. nar. z dne 24. marca 1917, št. 131 d. z., in § 32/2 ces. nar. z dne 25. maja 1917, št. 235 d. z. in je po predlogu obtožitelja, naj se kaznuje obdolženi po zakonu, razsodilo tako: Obdolženi Andrej Lovrač je kriv: a) prestopka po § 20/1 ces. naredbe z dne 24. marca 1917, št. 131 d. z., storjenega s tem, da je dne 28. sept. 1917 v Prevalah izrabljaje izredne razmere povzročene po vojnem stanju pustil si za okrog 100 kg ližola obljubiti po 1 K 60 h po kg, vsprejel tedaj za potrebično očitno čezmerno ceno; b) prest. po § 32/2 ces. naredbe z dne 25. maja 1917, št. 235 d. z., storjenega s tem, da je s to predajo nalašč odtujil zasebno zalogo ližola v 500 K ne presegajoči vrednosti, in se obsodi po § 20. ces. naredbe z dne 24. marca 1917, št. 131 d. z., z uporabo §§ 267., 260b k. z. v 48 ur zapora poostrelega z enim trdim ležiščem, dalje v 100 K denarne globe, za slučni neizterljivosti v nedeljnih 10 dni zapora in po § 389. k. p. r. v povračilo kazenskih stroškov. Ta sodba se bo po pravomočnosti v smislu § 45. nav. nar. na stroške obdolženca enkrat objavila v »Slovenecu«.

C. kr. okrajno sodišče, odd. III., Litija, dne 15. januarja 1917.

Magolič m. p.

Dr. Močnik m. p.

Album razpisane Gorice in različne razpisane Gorice na področje Gorice Velika zaloga umetniških kart za 15—18 in 20 K za 100 komedov. Narednja se prosto na naslov: ANTON PF TOT, Gradec, Rosenberhaus

Zahvala.

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja povodom nenadne izgube naše preblage soproge oziroma mamice in stare mamice, gospe

Marije Šuštersič

izrekamo vsem našo najprisernejšo zahvalo.

Osobito pa se zahvaljujemo darovateljem prekrasnega cvetja in vsem onim, ki so spremili nepozabna pokojnico na nje zadnji poti. 3270

ZALUJOČI OSTALI

Rodbina Ivan Ženko naznanja vsem sorodnikom in znanec, da se je truplo našega na polju slave padlega iskrenoljubljenega sina, oziroma brata, blagorodnega gospoda 3273

c. in kr. stotnika havbižnega polka št. 28

MILANA ŽENKO

viteza reda železne krone III. razreda, imejitelja vojaškega zaslužnega križa, treh Signum laudis itd.

prepeljalo v Ljubljano in da se bo vršil pogreb v nedeljo, dne 16. decembra 1917, ob 2. uri popoldne iz mrtvaške veže pri sv. Krištofu na pokopališče k sv. Križu.

Slava njegovemu spominul

V Ljubljani, dne 15. decembra 1917.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

V svojem in v imenu starišev in bratov naznanjam s potrjim srcem sorodnikom, prijateljem in znanec prežalostno vest, da je dne 11. t. m. v dobi 50 let svoje starosti po mučni bolezni v Gospodu preminul ljubljani soprogo

Federik Mejani

gostilničar v Lipici pri Trstu.

Pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev.

Pogreb se je vršil 13. t. m. iz mestne mrtvašnice v Trstu na pokopališče k sv. Ani.

Zalujoča soproga Marija Mijani.

Novo pogrebno podjetje Trst, Corso 47.

Naproday je

150 kg pristnega iztrčanega medu
220 kg pristnega prečanega medu
300 kg pristnega medu v satovju.

Naslov pove uprava »Slovenca« pod »Med 3231«, ako znamka za odgovor.

Rabim zanesljivega in treznega

HLAPCA.

za konje proti dobri plači in hrani. Isti mora biti vreden vožnje iz gozda.

Sprejemem tudi

TESARJE ali MIZARJE

v trajno delo. — Ravnikar Franc, oblast. skuš. mestni tesarski mojster, Linhartova ulica št. 25, Ljubljana.

DRŽAVNI VPOKOJENEC,

zmožen obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi ter knjigovodstva, išče SLUŽBE

OBCINSKEGA TAJNIKA,

OSKRBNIKA, SKLADIŠČARJA

ali kaj enakega pod ugodnimi pogoji. Nastopi lahko takoj. Cenj. ponudbe naj se blagovolijo poslati pod št. 3257 na upravo tega lista. 3257

ŠTEFAN LIPIČER,

begunec iz Avč št. 38, ki stanuje v Dol. Novakih št. 19, p. Cerklno, Goriško,

išče

svojege sina Jožefa Lipičer, orožniškega postajenačelnika. 3272

Stalna stranka, brez otrok

Išče

za takoj :: ali pozneje

manjše

moderno stanovanje

Kdor ga preskrbi, dobi nagrado 5 kg čiste svinjske masti ali 150 K. — Ponudbe pod »Moderno stanovanje« na upravnistvo »Slovenca«. 3262

Kupim vsako množino novih in starih svilenih odrezkov

po 20 K kg.

A. Landskroner, Ljubljana,

3230

Sv. Jakoba nabrežje 39.

Sprejme se

učenec

iz poštene hiše v trgovino z mešanim blagom na deželi. — Cenjene ponudbe na upravo lista pod št. 3243.

Hiša z vrtom

ob Tržaški cesti, prikladna za gostilniški in mesarski obrt, se daje v najem. Ponudbe pod »Novo leto 3242« na upravo »Slovenca«.

Droži ni!

Ker je zavladalo silno pomanjkanje snovi za izdelovanje drož, se iste za praznike ne morejo doposlati nobenemu odjemalcu. V zalogi pa imam

vinske droži v hlebčkih

ki sem jih pripravljen doposlati vsakemu odjemalcu po 50 do 100 kosov. 3250

Veselošovanjem

MAKSO ZALOKER, Ljubljana.

PREKLIC.

Podpisana sem Fr. Lamberšku iz Podgorja hiš. št. 81 očitala, da mi je v noči od 11. na 12. novembra v družbi drugih zlikovcev vzel leseno klop izpred moje hiše ter jo neznanu kam odnesel.

Ker pa se je izkazalo, da je imenovan pri celi stvari povsem nedolžen, preključem te moje žaljive besede, katere sem v razburjenosti in vsled napadnih obvestil izgovorila, ter se mu zahvaljujem, ker je od tožbe odstopil.

V Podgorji, dne 2. grudnia 1917.

Marjeta Plevel,

3175 posest. in gostil. v Podgorji št. 66.

KUPIM

smrekov gozd ali posestvo

v prometnem kraju na Kranjskem ali štajerskem v obsegu do 25 oralov ali

POSODIM 20.000 KRON

na nezadolženo posestvo. — Ponudbe pod »Zima 3260« na upravnistvo »Slovenca«. 3260

Proda se

3258

plemenska kobilica

tri leta stara, rdeče barve.

LJUBLJANA, POLJANSKA CESTA 55.

Kdor namerava prodati še kaj

kostanjevega lesa

3263 naj ga takoj ponudi tvrdki

J. POGAČNIK

LJUBLJANA, Marije Terezije cesta 13.

Kupim

precej močan samčev VOZ, brez lestev, potem popoln PLUG (oralo) in BRANO; vse to je lahko novo ali tudi že rabljeno, vendar še v dobrem stanu. Potem kupim tudi KOŠAR za pošiljanje sadja itd. Za naslov pove iz prijaznosti uprava »SLOVENCA« pod št. 3264. (Znamka!) 3264

Hlapec

h konjem za lahko delo pri pošti, ::

25 do 40 let star, pošten, trezen se sprejme takoj. :: Tudi invalid s primerno poškodbo se sprejme. Naslov pove upravnistvo »Slovenca« pod št. 3259, ako znamka za odgovor. 3259

Kole za vinograde

in

preklje za fižol

oddá v večji množini graščina v Mokronogu. Vpraša se pri g. Josip Holmann-u v graščini Mokronog ali pri gosp. dr. Oton Vallentschag-u, odvetniku v Ljubljani.

Izšel je

krasno opremljen slovenski vojaški koledar z naslovom

Slovenski vojak

ki se dobiva po vseh knjigarnah v Ljubljani, v raznih trgovinah na deželi in pri založniku JANKU NEP. JEGLIČU, šolskemu vodji v Ljubljani. — Cena vezanemu izvodu 1.50 K. Kodr vzame 25 izvodov pri založniku, po 1.30 K, za trgovce poseben popust. Naroča se najceneje po nakaznici, sicer se pošilja (samo vezan) proti povzetju, ki stane 50 vin. za zavoj. Na vojno pošto se ne sprejema povzetje, zato naj se denar pošilja naprej. 3270

Semenska trgovina

Al. Korsika v Ljubljani, Bleiweisova cesta ali Vrtača 3.

Naznanjam, da mi je ravnokar došla s Holandskega velika množina cvečličnih čebulic, kakor: hijacinte, I. vrste z imeni, II. vrste brez imen, pač pa po barvah razdeljene, ravno tako tudi tulipe več vrst, kakor tudi mnogovrstnih drugih čebulic. — Cene so zmerne.

Spoštovanjem

Al. Korsika.

Čevljarske pomočnike

sprejme v delo vojna čevljarna v Ljubljani. Plača pa dogovoru in sedanjim razmeram primerna. Ponudbe naj se pošljejo na Zavod za pospeševanje obrti v Ljubljani, Dunajska cesta št. 22, kjer naj se čevljarji, ki žele stopiti v službo, v svrhu dogovora osebno zglasijo od 9. ure dopoldne do 2. ure popoldne. 3244

Zahvala.

Vsem, ki ste nas tolažili ob bridki izgubi naše najboljše mamice, mile soproge, sestre, tete in svakinje, gospe

Marije Rojina

in jo spremili v tako obilnem številu na njeni poti v večnost, kakor tudi darovalcem krasnih vencev izrekamo našo najtoplejšo zahvalo. Vsemogočni naj Vam povrne trud, nas pa tolaži v globoki žalosti.

Spodnja Šiška, dne 13. decembra 1917.

Rodbini Rojina-Borštnar.

A. VIII. 775/16—3.

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani, oddelek VIII., je po prošnji dedičev po Mariji Ramovš iz Gornjih Gameljov št. 18 na prodaj na javni dražbi sledeča nepremičnina:

Zemljišče vl. št. 304 katastralne občine Gameljne, obstoječe iz parcele št. 19, hiša št. 19 v Gornjih Gameljnih s hlevom in šupo in št. 21/1 ter 21/2 vrt pri hiši, za katero se je ustanovila izklicna cena v znesku 10.000 kron.

Dražba se bo vršila

v ponedeljek, dne 17. decembra 1917, ob 9. uri dopoldne na licu mesta v Gornjih Gameljnih pri hiši št. 19.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo.

Na posesstvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je plačati pri sodišču.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodišču, soba št. 33, med uradnimi urami.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, oddelek VIII.,

3130

dne 26. novembra 1917.

Zavarovanje na vojno posojilo

Do K 5000— brez zdravniške preiskave!

Za nabavo

Brez poviška za vojaške na bojnem polju!

K 1000 VII. vojnega posojila

se plača

	letno	poletno	četrtletno	mesečno
v 12 letih	K 63—	K 32-10	K 16-30	K 5-55
" 15 "	" 48—	" 24-40	" 12-40	" 4-25
" 20 "	" 35—	" 17-35	" 9-10	" 3-10

Za primer smrti se izplača dedičem takoj polno vojno posojilo.

Nezapravnost hranilnih vlog. — Police se morejo odkupiti ali obremeniti od prvega hipa naprej.

Kdor sklene n. pr. zavarovanje za 1000 K na 12 let, pa ustavi plačevanje premij po preteku prvega leta, se mu izplača — neglede na morebitne male razlike — K 59-46, če tudi je bil zavarovan celo leto. Zavarovanje ga je stalo torej le K 3-54.

Pojasnila dajejo in predloge sprejemajo:

Najnižje premije!

Polni obrestni prebitki v prid zavarovancem!

deželna poslovalnica c. kr. avstr. vojašk. zaklada za vdove in sirote, zavarovalni oddelek, Ljubljana, Frančevo nabrežje 1, okrajne poslovalnice in njih pooblaščenici.

Zahtevajte pojasnila o naših otroških zavarovanjih!

Čistih sto kron

se izplača za vojno posojilno zavarovanje brez zdravniške preiskave (z 12 letno dobo) na življenje otrok (osebe pod 14. letom) koncem zavarovanja, t. j. dne 1. novembra 1929 poleg obnove zavarovanega vojnega posojila za vsakih 1000 K pravomočnega zavarovanega vojnega posojila. — V smislu zakonitih določb se mora v slučaju smrti zavarovanega otroka pred dopolnitvijo 14. letom mesto vojnega posojila izplačati le povračilo vplačanih premij. Po dovršenem 14. letu na zadnje zavarovanje več na niske omejitve in se izroči za slučaj otrokove smrti zavarovano vojno posojilo brez vsakih bremen. — Vojno posojilno zavarovanje »ANKER« jevo je najprimernejše.

božično darilo

Vojnoposojilno zavarovanje je torej izborna oblika

otroškega zavarovanja

in je posebno primerno, da se z njim zagotovi

na najboljši način

hčeram dota — sinovom denar

za študije

v laganjnih plačilih na obroke

„ANKER“

Glavna poslovalnica

Ljubljana, Prisojna ul. 1.

Premija znaša

pri 12 letni zaver, dobi

Zavar. vojno posojilo K 1000 nominale	letno	1/2 letno	1/4 letno	mesečno
• 2000	13.—	67—	24-40	12—
• 3000	19—	100-50	51-60	18—
• 4000	24—	131—	68-80	24—
• 5000	30—	167-50	80—	30—

Naš p'en v Italiji.

(Izvirno poročilo »Slovenca«, odobreno od vojnega tiskovnega stana.)

V Benečiji, 5. dec. 1917.

Še do danes ni seštet ves ogromni plen našega zmagovitega pohoda v Benečijo. Še vedno so ob cestnih jarkih kupi municije, topovi, strojnice, puške, vozovi, motorna kolesa, avtomobili. Več bataljonov je že tedne na delu z vojnimi ujetniki, ki spravljajo in vozijo zaplenjeno vojno opremo in orožje v centralna zbirališča. Medlo sliko o ogromni množini plena dobimo, če pomislimo, da sta II. in III. laška armada, ki sta štelj preko 2 milijona mož, pustili vse, kar v naglici nista mogli sežgati. Vse široke ceste in pota od Soče do Tilmenta, vsa furlanska ravan je bila dobesedno tlakovana in posuta z vsemi možnimi rečmi: orožjem, municijo, obleko, puškami, strelivom, vozili, s potrebščinami bolnišnic, kuhinj, pekarn, delavnic, tehničnim orodjem, živili, konzervami, steklenicami, nahrbtniki, pelerinami, čeladami, perilom, čevlji itd.

O ogromnosti skladišč laških soških armad priča skladišče »Unione militare« v Vidmu pred »Porta Aquileia«, kjer so Italijani ob begu sežgali 22.000 meterskih stotov riža, 80.000 meterskih stotov sladkorja in 30.000 meterskih stotov čokolade. Vse to je bilo v enem samem ogromnem skladišču!

Zaloge bencina, smodnika, municije smo zajeli skoro vse nedotaknjene, le municijsko skladišče v S. Giovanni di Manzano je zletelo v zrak. V Čedadu samem smo zajeli 3000 meterskih stotov smodnika, poleg tega v Vidmu, Čedadu, Krminu, Tržiču, Červinjanu, S. Daniele, V. Vittorio, Socile, Codroipo in drugih krajih skladišča oblek, zimskega perila, volnenih srajc, čevljev iz ameriških tvornic, blaga v nepregledni množini. Dalje stotine vagonov najfinjšega oljčnega olja, masti, moke, kornice, zelenjadnih konzerv, testenin, čokolade, sladkorja, mesnih konzerv, sira, kave itd.

V centralnem zbirališču Belowe in II. soške armade smo mi doslej našli nad 3000 topov najrazličnejših kalibrov, 1 milijon 200.000 granat in šrapnelov, nad 50.000 meterskih stotov smodnika in 30 tisoč strojníc. Število zaplenjenih pušk, minoletalcev, ročnih granat in torpedov se doslej še niti približno oceniti ne more.

Naši lantje za Lahom.

Bilo je 24. oktobra. Dež je začel liti, vsi premočeni smo tako čakali povelja naprej. Bili smo namreč v rezervi. Kar pride glas: prvi strelski jarki zavzeti. Bili smo vsi zadovoljni. Da bo tako lahko šlo, si nismo mislili.

Pride povelje naprej. Bilo je pozno v noč. Sovražnik beži. Kolikor mogoče hitro za njim. Pridemo v Bovec, vse razdejano. In marširamo tako naprej. Če bo tako šlo, potem bomo pa v par dneh že na ravnini. Pridemo tako do drugih strelskih jarkov pred Žago. Zopet vse prazno. Res, naši težki strici so vedno grmeli. In tako so polentarji še prej zbežali, preden smo mi prišli. Pridemo do kuhinj, še kadilo se je iz njih.

To je bilo veselje. Polni kotli mesa, kave in makaronov.

Vsak je hotel biti prvi. Tako smo jedli in šli zopet naprej. Pridemo v vas Žaga. Vas zopet vsa razdejana. Vse polno streliva, topovi so stali kar v vrstah, avtomobili v jarkih, obloženi s suhorjem in konzervami. Vse je ležalo navskriž. Mi-mogrede smo gledali vse to. Kar zaropota italijanska strojnica. Sedaj pa že vemo, kje so Lahi. Pripravili smo se za napad. Sovražnik je imel jarke na robu hriba in dvovrstne žične ovire. Vse polno sovražnikov je bilo in sedeli so kar pri žičnih ovirah. Lezli smo po hribu navzgor. Lahi so takoj zbežali v jarke. Streljali so, toda nam niso prizadeli izgub. Napadalne čete prispejo do žičnih ovir. Pozdravijo z ročnimi granatami in hura klici. Lahi so dvignili roke kvišku in imeli smo zopet polno ujetnikov. Odpočili smo se nekoliko. Kar zagrmí. Vsak se je vprašal, kaj to pomeni. Mina se je razpočila. Pretreslo me je, ko sem izvedel, da mi je pri tej priliki padel prijatelj, Slovenec, desentnik Leopold Slana. Bil je priljubljen fant, večkrat sva čitala skupaj »Slovenca«. Stopim k njemu; bil je ravno v zadnjih zdihljajih. Počivaj v miru, dragi prijatelj!

In zopet dalje! Pridemo na vrh Stola, ki je bil v snegu. Rob so imeli Italijani zaseden. Ker smo prišli že v mraku na hrib, smo počakali z napadom na drugi dan.

Zjutraj smo šli na poizvedovanje. Pridemo do laških jarkov, a Lahov že ni nikjer. Noč jih je vzela. Zopet je bilo treba iz hriba na hrib. V mraku sem šel s petimi možmi na poljsko stražo. Zagledam nahrbtnik. Mislim sem si, tu bo zopet nekaj za lačni želodec. In res je bil hleb kruha in konzerva. Sovražnika zopet ni-

kjer. Zopet naprej. Pozno smo trčili na Lahe in jih zopet nekaj ujeli. Plena veliko.

Čez dva dni smo prišli na zadnji hrib. Pred nami se je razprostirala lepa ravan.

In zopet dalje! Dospeli smo v mesto Vencone. Na slovensko vprašanje mi odgovori kmet, da so jo Lahi že popihali. Ponudi nam vina in nam postreže s polento, ki nam je šla v slast.

Potem čez most! Na bližnjem hribu je bil sovražnik. Streljal je zopet, a nič zadel. Pridemo do skladišč. Vse polno jabolčk, sveč, vina. Dosežemo drugi dan Humin. Skladišča polna vina, ovska, olja, mesa, obleke, čevljev, riža, kave in več drugih prepotrebni reči.

Italijan nas je z vsem dobro preskrbel. Desentnik A. Gr.

Kako je na Marijinem Celju nad Kana'om.

Takoj po naši ofenzivi proti Italiji je šel mladenič A. Z., iz Želinja doma, iz Ajdovščine proti svojemu domu. Šel je čez Brda in srečno dospel do Kobariča. Hiša je bila nekoliko poškodovana, pa so jo italijanski vojaki popravili v svoje namene. Pogledal je hrib sv. Gendre. Cerkev stoji le malo obdrgnjena. Hrib Korada je bil ves utrjen. Tudi cerkev sv. Jakoba je malo prizadeta. Zvonovi so še tam. Gozd spodaj je izginil, na strani proti Marijinem Celju stoji nepoškodovan. Napolnjen je pa z nešteti barakami. Dobro skrivališče. Spodaj je vojno pokopališče, ograjeno z žicami. Zapotok je v dobrem stanju, v Debenjih v Kristanovi hiši je bil italijanski generalni štab. Želinj, Bajti, Markiči, Šebreljak, Britof in Strmec brez škode. Ljudstvo iz teh vasi je bilo večinoma doma. Skalojve okoli Golega brga je bilo močno podminirano. Naši so prerežali užigalne niti in konec je bilo utrdb. Po vseh teh vaseh je polje popolnoma uničeno, le malo njiv je obdelanih. Vrtače so do cela uničene, Ravne pa samo malo. Lig je porušen. Cerkev na Marijinem Celju stoji z zvonikom in zvonovi v dobrem stanju. Farovž je še ohranjen. Istotako ima šola le malo poškodb. Prebivalce iz Liga, Lovišč, Hoščine in Breščine so Lahi večinoma vse odpeljali v Turin. Ponekod so odvedli polovico družine, druge pa pustili, kakor so se jim zdeli zanesljivi. Od Melnikov so peljali tudi nekaj družin s seboj, druge pa pustili. Nekateri so v dolanem delu duhovnije. Kostanjevica je porušena vsa, izvzemši Lovičevega hrama, ki ga je rabil Lah. Tudi od tu je bilo ljudstvo po večini odvedeno, nekateri so še v bližini. Gorenje in dolenje Nekovo je groblja. Iz Grebenja so nekatere družine v Sicilijo, vas poškodovana. Močila in Podravne stoje. Po vrhu, na cesti od Kobalarja do Marijinega Celja stojijo proti vzhodu same planke, obdane s »paconi«, da niso videli naši vojaki na Kanalskem vrhu prevažanja. Cest vse polno novih. Hrib marijinoceljski proti Kanalu razdejan. Vse golo, gozdov nič več. Kanal sam opustošen. Uboga kanalska dolina! Po celem hribu leži raztresena vse polno orožja, granat, municije in obleke. Vidi se, kako se je Lahom mudilo nazaj, niti mostov čez Idrco niso mogli uničiti in tudi ne barak z zalogami.

Tudi na Marijinem Celju so pričeli Italijani takoj odrivati slovenski jezik in celo prepovedovati govoriti med seboj v domačem jeziku. G. Fonu v Zapotoku so prepovedali pridigati slovensko in le s prošnjo so mu dovolili, da je smel poleg italijanskega govora imeti tudi slovenski. Bili so pa proti ljudstvu naravnost surovi. Tako so na primer na Želinju odpeljali Antona Mugerla in njegovega strica samo zato, ker sta ugovarjala, da seno tako raztresajo po tleh, mesto da bi je lepo na voz naložili. Odvedli so ju na Sicilijo. Po dolgih prošnjah sta prišla zopet domov, kjer sta pa vsled obilnih naporov takoj oba umrla.

Kako izgleda okolica Komna in Gorjanskega.

Dne 3. t. m. smo si ogledali duhovniki in oba župana iz Komna in Gorjanskega ti dve vasi in vso njeno okolico. Da boste begunci širom Avstrije vedeli, kako je doma, vam podajemo tu podrobnejše poročilo.

V K o m n u so cerkev, šola, župnišče in sodnija v dovolj dobrem stanju in takoj uporabne. Porušene od granat in bomb ali sploh do nerablivosti pokvarjene in izplenjene hiše št. 166, 80, 128, 116, 168, pošta in vse hiše pri Divčih. Ostale hiše, dasiravno pokvarjene in izplenjene, imajo vsaj kak rabljev prostor.

P r e s e r j e: neporabne hiše so št. 4, 6, 7, 11, 12, in 23; dovolj dobri ste 15 in 16. Ostale so za skrajno silo uporabne, toda močno pokvarjene.

V S v e t e m je šola podrtá, zvoniku je odbito pol strehe, cerkev je v redu. Nerabne hiše so št. 50, 49, 75, 62. Dobre hiše: št. 98, 82, 85, 97, 99, 23 in 21. Ostale so le za silo porabne.

V o l č j i g r a d: Cerkev je v srednje dobrem stanju, klopi in orglje odnešene, stavba v redu. Vas ni prizadeta po sovraž-

njem ognju, strehe so povsod dobre. Toda v notranjščini so hiše nerabne št. 42, 46, 47, 66, 45, 39, 29, 25, 24, 21, 19, 15, 16, 14, 62, 61, 22, 64 in 35. Dobre so: 33, 53, 50, 51, 52, 59 in 6. Ostale so za skrajno silo porabne.

Cerkev pri De vici Mariji Obersljan-ski je v dobrem stanju. Izgubila je samo orglje, omaro v zakristiji in štiri marmornate evangeliste s prižnice, ravno tako so odnešeni evangelisti s prižnice v Komnu.

T o m a č e v i c a: Šola je dobra in tu-di hiše št. 39, 29, 14 in 19. Od granat ni nobena zadeta. Neporabne so: št. 38, 13, 12, 11, 36 in 43. Ostale so za silo uporabne z enim ali dvema prostori.

M a l i d o l: Vse hiše imajo strehe; in za skrajno silo bi bile porabne. Nekoliko boljše hiše so št. 10, 15, 14, 16 in 9.

G o r j a n s k o: Cerkev ima tri zadetke v strehi, tako da jo bo potreba popolnoma prekriti. Veliki oltar je močno poškodovan, ostala oprava razen orgelj je še dobra; stranski oltarji dobri. Šolo je zadela ena granata in dve bombi. Notranjščina je popolnoma izplenjena. Farovž so zadeli tri granate in ena bomba en zid je poškodovan in vse paradne podrté. Še dovolj ohranjene hiše so št. 19, 48, 28, 34, 50, 59, 85, 57, 58 in 6. Neporabne so: 95, 15, 22, 23, 90, 88, 27, 33, 64, 65, 36, 63, 43, 49, 97, 55, 66, 96, 91, 87, 69, 70, 81, 72, 74, 77, 12, 3, 25, 1. Ostale hiše so za skrajno silo porabne.

B r j e: Neporabne hiše so: št. 15, 12 in 13. Dovolj dobre so št. 21, 24, 25, 35, in 45. Druge za skrajno silo.

K l a n c: Edina še dovolj dobra hiša je št. 12 in deloma 16. Popolnoma podrté so št. 1, 3, 11. Ostale so več ali manj pokvarjene, a bi le še morda popraviti.

V Z a g r a j c u so neporabne hiše št. 31, 26, 29. Druge za silo dobre.

V I v a n j i g r a d u je cerkev dobra. Vse hiše so še v zadovoljivem stanju, ker jih je varoval Rdeči križ. Ljudstvo bi se takoj lahko vrnilo. Kar je nižje od Klanca proti fronti, bi bili za rabo še Mošci in Vale. Vse drugo je vač ali manj v razvalinah.

Končno moramo opomniti, da tudi vsem tu kot uporabnim označenim hišam manjkajo vsa vrata in okna, le v Komnu je kakšna mala izjema. Lope so povsod razdejane, skednji in hlevi so tudi v zelo slabem stanju in le redko kje uporabni. Vinsko posodo so bili vojaki skupaj spravili in shranili lansko leto, toda sedaj je vse raznešeno in le nekaj razrušene posode je še ostalo. Pohištvo je vse brez izjeme izginilo iz hiš, tudi kar je bilo shranjenega pri P. Živcu v Komnu je raznešeno. Ognjišča so povsod podrtá. V vseh navedenih vaseh sta ostala komaj dva nepokvarjena štedilnika. Polje je povsod zanemarjeno in opustošeno, trte leže objedene na tleh; nekaj boljše je polje v Tomaševici in v Gorjanskem.

Vkljub splošnemu slabemu vtisu moramo pa pripomniti, da bi se te vasi veliko lažje zopet upostavile ako bi bili gospodarji z družinami doma. Ravno tako ne bodo mogle razne komisije nikdar škode pravilno ceniti, ako ne bodo gospodarji sami pri cenitvi navzoči. Veliko uspešnejše bi se upostavitev izvršila, ako bi vojaška oblast postavila v vsako vas po en delavski oddelek z vozovi, volovsko vprego in s kmečkim orodjem. Tudi nekaj molznih krav za vsako vas bo morala vlada preskrbeti in oskrbovati. Končno bi moral biti načrt za upostavitev že zdaj do zadnjih podrobnosti pripravljen, ako hočemo priti na teh zemljiščih tekem leta 1918 do pridelka. Čim dalje odlašamo z vrnitvijo, tem težji bode začetek domačega dela — enkrat pa se le moramo vrniti.

Razmere pri južni železnici.

Pod tem naslovom piše »Edinost«:

»Vkljub velikim dohodkom vkljub velikemu omrežju po jugoslovanskih krajih ni poskrbela južnoželezniška uprava v nobenem oziru, da bi popolnoma ustrezala svojemu namenu. Niti tehnično, niti prometno ne stoji južna železnica na višku moderne dobe, kar bi vendar pričakoval vsak pošteno misleč železničar, sploh pa vsak človek. Na drugi strani pa opazamo še ta zanimivi simpton, da so zopet proge omenjene uprave na nemškem ozemlju mnogo boljše oskrbovane, opremljene precej z boljšo varnostjo, skratka sploh bolj uporabne kot pa po jugoslovanskem svetu vedeče. Je pa, recimo, linija Trst-Dunaj vendar najmanj tako važna v celoti kot kak njen posamezni del, to je nesporno, ker nam predstavlja svetovno progo prvega reda, ker je najkrajša zveza z Dunajem, dvotirna in pa veže vse važnejše južno Dunaja ležeče avstrijske pokrajine medseboj. Vendar, če je kdo le količak verziran v železniški stroki, opaža na prvi pogled, da se slika, kolikortoliko moderna severno od Maribora, proti jugu, posebno pa od Pragerskega dalje prav močno izpremeni. Vedno nezadostnejša so prevozna sredstva, vedno slabši stroji, vedno grši osebni vozovi — skratka vse kaže na to, da vlada v upravi južne železnice

faktično tendenca, ravnati kolikor mogoče mačehinsko z našimi kraji, z našim ljudstvom.

Le oglejmo si samo nekoliko vozove in pa stroje. Z izjemo nujno potrebnih modernih strojev za brzovozno in poštno službo nahajamo n. pr. v kurilnici v Mariboru ali pa Zidanemmostu in Ljubljani stare lokomotive, ki nas prav močno spominjajo na čase, ko so bile te proge še last države t. j. 1857. leta. Večina teh strojev nosi še tipični pečat onih let in le malo izpremeniti bi bilo potreba zunanjo obliko (odstraniti hišico za strojevodjo) in patent inženerja Engerthe stoji pred nami. Ne omenjamo tega vsled tega, ker so stroji tako stari, pač pa iz ekonomičnih vzrokov. Moderni stroji so pač mnogo gospodarnejši v svoji konstrukciji, v svoji brzini in delovanju, pa obenem percentualno porabijo mnogo manj vode in premoga pa vendar hitreje prevažajo mnogo več blaga iz kraja v kraj. Na nemških črtah imajo že boljše stroje, torej trpe pri tem ravno naši jugoslovanski kraji in jugoslovansko gospodarstvo. Čas in denar, in kdor kam prej pride, prej melje. Mi pa moramo prevažati naše blago s takimi starimi lokomotivami, ki le počasi capljajo za modernimi stroji. Celot državna železnica, ki je v marsičem zaostala, je, kar se tiče strojev in pa vozov mnogo pred južno — taki »mlini za kavo«, kot vozijo po južni progi, so tam že precej časa vzeli slovo. — Torej za naše kraje več strojev in boljših strojev mora biti deviza slehernega našega človeka, kajti ako bomo kaj zahtevali, bomo kaj dobili in blagodejno bo vplival moderni prevozni park in stroji na celo gospodarstvo, šlo bo blago hitreje iz kraja v kraj; pridobili bomo na času in končno bo to tudi južni železnici hodilo v prid. Prišli bi na vodi, oglju, popravilih — sploh povsod.

Še lepši pa kot stroji so vozovi za osebne vlake pri južni železnici. Kar naj si kdo gleda takle vlak. Najprej je sicer par voz, ki za silo še služijo svoji nalogi, ampak bolj ko prihajamo proti koncu vlaka, več je stare ropotije, voz vseh mogočih sistemov — vsi izumi, dobri in slabi; vsi letniki železniške zgodovine so zastopani. Vagoni so nizki, kratki, ozki — celo brez prostorov, ki so povsod drugje že iz higijskih vzrokov potrebni. Vsakdo pozna one stare štiriosne nestrove, ki so pod lastno starostjo upognili svoje nosnike in vise kot strah podolgem na obe strani. To je sramota za železniško upravo, ki je v posesti te velevažne svetovne proge. Ljudi se nameče v te »svinjake«, da se gnetejo in povrhu jim je še nemogoče vsem sedeti. Poleg tega pa imajo ti res famozni vozovi, ta značilna dika južne železnice, še to lastnost, da se ne odpirajo ob straneh, temveč vzdolž, kar je prav nevarno in so že vse druge uprave odpravile vsaj iz prometa glavnih prog te karikature železniške udobnosti. Radi bi videli enkrat upravni svet južne železnice, ali bi se hotel peljati v teh starih škatljah. Časi, ko se je nudilo potujočemu občinstvu kaj takega, se morajo končno nehati, saj se bo drugače vsakdo norčeval iz nas, da trpimo to.

Toda ne le prometna sredstva, cele postaje so tako zidane, da bi se celo oče železnice, slavni Stephenson zasmejal, ko bi ugledal tako progo, take bajtice kot postaje, take stroje, ki so še prvemu malo podobni. Le oglejmo si postajna poslopja v Mariboru, v Ljubljani itd. Posebno Ljubljana dela gotovo veliko čast vsej južno-železniški upravi. Vse skupaj lahko označimo kot zmazalo par excellence. Vse polno hiš, hišic, barak in raznih drugih podobnih poslopij pomaga zmagovati precej veliki promet, posebno osebni. Ne sme se namreč pozabiti, da je Ljubljana oz. njena glavna postaja križišče in stekališče vseh mogočih železnic in se tu razvija posebno močan osebni promet. Včasih, še v miru, smo bili tu marsikdaj priča manipulacijam, ki so dokaz, kako nezadostna je ta postaja. Prostori so majhni, čakalnice same izbice, nasproti sprejemnega poslopja pa stoji kurilnica (tudi visoko moderna) in žene se od tam prav fino dišeč premožov dim potovalcem pod nos. Dolgo časa se je govorilo o prezidavi te velevažne prometne točke, bilo je že vse premerjeno, računi odobreni — pa je padlo vse v vodo, kajti denar je bil tukaj za vse drugo, edino za prezidavo glavnega kolodvora v slovenski prestolici ga ni bilo mogoče dobiti. Pa naj kdo reče, da nam niso krivični. In ne samo ljubljanska postaja, tudi ostale postaje imajo sprejemna poslopja, ki spadajo v staro šaro, ker so v sramoto južni železnici, za potnike in uradnike pa stalna, vedno hujša muka. Tu se prezidava, prizidava — samo mašenje starih stavb, ki mnogo več stane kot pa praktične, okusne nove stavbe.

Kako daleč pa sega to zapostavljenje jugoslovanskih delov južne železnice je eklatantno razvidno tudi iz dejstva, da je n. pr. proga do Slov. Bistrice bila do zadnjega časa električno zavarovana na podlagi takozvanega bločnega sistema — od Sl. Bistrice dalje pa se je napeljalo le mehnično zavarovanje z lokalno električno

blokacijo. Koliko to ovira promet, ve vsak železničar. Seveda bločni način je res drag, ampak kot se je dobil denar za nemški del proge, bi se bil moral tudi za jugoslovanski del.

Končno pa moramo še povedati tudi to, da se pravzaprav vojni red južne železnice ni nikdar prav nič oziral na druge proge, pač pa vedno in povsod izkazoval zveze, da je potnik le redkoma pravilno došel sosedne vlake. Posebno pa se je to opazovalo v Ljubljani. Marsikdo je bil obupan na večurno čakanje, preden je dobil zvezo naprej.

Vse povedano se je faktično godilo in videlo pri nas in bilo je za železničarje in za civiliste kratkočasno dovolj gledati, kako je vlak glavne proge vlekl lokomotiva starejšega tipa, po starem kopitu zgrajena, medtem ko je tedanja lokalna proga na Dolenjsko imela modernejšie in boljše tovarne stroje — o gorenjski državni železnici da niti ne govorimo. — To ne sme trajati dalje. Južna železnica naj se zave končno, da so Jugoslovani tudi ljudje in da je naše blago ravnotoliko vredno kot drugorodno — naj končno preskrbi tudi tu za red in naj ne izigra vse naprej naše potrpežljivosti, ker končno obstoji v naši državi gotov zakon iz l. 1877, ki je že mnogo privatnih železnic lopnil po obrazih — posebno pa gospodo upravnih svetov. In ta paragraf bi znal zadeti tudi slavno »južno«.

Ubeglo srce.

Bolnik je ležal v postelji in se boril s smrtjo, usmiljenke so stale brez moči poleg njega, zdravnik je pograbil inštrumente, zmajal z glavo in rekel: Tu ni pomoči več.

Bolnik je bil nemiren, tipal je po odeji, hudo se je potil — in v tišini se je slišalo utripanje njegovega srca, težko in razločno kot udar kladiva.

Slednjič pride konec, bolnik odpre v neizmernem bolu ustnice, prsi se mu dvignejo, srce skoči iz njih; bolnik pade nazaj, se smehlja, zaspal je v večnost, iznebil se je srca. To pa je padlo s postelje na tla. Usmiljenke so ga hotele ujeti, zdravnik je letal za njim, a srce se je umikalo, letalo je semintja in slednjič naglo skočilo iz sobe na cesto.

Mimo je pridrdrala tedaj električna železnica in ni manjkalo dosti, pa bi bila povozila ubogo človeško srce. Strahotno so gledali ljudje, kdaj pride nesreča, a srce se je je ognilo. Skočilo je na tlak. Pa pride pes in ga hoče zagrabiti, divja krvoželjnost mu plamti v očeh. Pride pa drugi pes, skoči prvemu za vrat, začneta se klati. Ustrašeno srce porabi priliko in uide skozi železno ograjo v park. Igrali so tam otroci na kupu peska; zagledajo srce, zakričijo in udarjajo po njem z lesenimi lopaticami. Srce pa skaklja mimo njih in skoči v bližnji ribnik. Zelo hitro je plavalo, na eni strani je vsrkavalo vodo, na drugi jo pa zopet izpuščalo in si tako pomagalo naprej. Kmalu je bilo pod vodo. Spodaj v ribniku so plaval karpi, zaganjali so se vanj in ga hoteli požreti, a bilo je preveliko. Zagrebalo se je v dno ribnika in čakalo noči. Če bi bil tedaj kdo pazil, bi bil lahko videl, kako nemiren je bil ribnik ono noč. Vodna gladina se je dvigala in padala, kakor bi hotela vsa voda iz ribnika ven. Videlo se je, kakor bi ji manjkalo sape. Bilo je pa to le srce, ki je ležalo na dnu in težko dihalo.

Ko pa ni bilo nobenega voza več na cesti, ko so utihnili psi in so otroci že davno spali, tik pred nastopom jutra, takrat si je pa zopet upalo ven. Mala gruča ponočnjakov je šla mimo njega; videli so srce, krčevito delujoče, smejali so se; smeh se je pa razlegal po ulicah kot grom, jek je odmeval po praznem mestu. Iz stranske ulice so se slišali udarci težkega in lenega nihala ob kamen — čevlji stražnika. In vse hiše so iz črnih oken gledale na malo, silno nemirno stvarico pod seboj, na človeško srce. To pa je skakljalo dalje in dalje in prišlo slednjič do pristanišča, zagnalo se je v zeleno ostro vodo. Zelo mu je bilo tukaj domače; plavalo je naprej in v globino in kmalu je bilo zunaj, na potu do svetovnega morja.

Noč in dan utripa morje, nemirno se dviga in pada in pošilja valove na obale celega sveta. To ritmično valovanje preide v zrak in gre gor do zvezd, da celo one migljajo. Veš li, kaj je to? To je srce, ki leži na dnu morja in utripa, in tako bo vedno utripalo. In bo kljub vsem vojskam neprestano oznanjalo svojo ljubezen, ki hoče objeti celo zemljo, cel svet. Sedaj seveda je pa še hudo bolno.

Cenjenim naročnikom!

Kakor vsi drugi časopisi, ki so tekom sedanje vojske deloma že večkrat dvignili naročnino, smo prisiljeni tudi pri »Slovenecu« vnovič storiti la neprijetni korak, ako nočemo priti v položaj, ki nam sploh onemogoči izdajanje časopisa.

Z nižje navedeno novo ceno seveda niti z daleka ne bo izravnana ogromna

razlika pri cenah za nabavo papirja, barve in drugih potrebščin. Vojske nikakor ne more biti konec, cene za neobhodno potrebni tiskarski material se pa tako rapidno dvigajo, da so pri nekaterih predmetih že dosegle 1000 % poviška. Vnovič zvišana naročnina seveda ne bo mogla zamašiti te ogromne vrzeli, marveč bo le nekoliko pripomogla, da bo mogoče izogniti se vsaj največjemu primanjkljaju.

Počeniš s 1. januarjem 1918 veljajo torej za dnevnik »Slovenec« naslednje nove cene:

po pošti:

za celo leto	K 36—
„ pol leta	„ 18—
„ četrt leta	„ 9—
„ en mesec	„ 3—

v Ljubljani na dom:

za celo leto	K 32—
„ pol leta	„ 16—
„ četrt leta	„ 8—
„ en mesec	„ 2/70

v upravnistvu za en mesec . . . 2/50

za Nemčijo celoletno 40—

„ ostalo inozemstvo celoletno 46—

Sobotna izdaja celoletno 8—

posamezna številka velja 14 vinarjev.

Kdor izmed cenj. naročnikov je medtem že obnovil delno ali celo naročnino za leto 1918., naj nam razliko dopošlje po položnici.

Znižanih naročnin ne moremo nikomur dovoljevati.

Trdno smo uverjeni, da bodo cenj. naročniki znali v polni meri vpoštevati sedanj skrajno neugodni položaj svojega dnevnika in nam ostali zvesti tudi v bodoče.

Ženski vestnik.

Ljudska delavnica v Zagrebu. Učiteljica in učiteljska vdova gospa Milka Banjeglav je meseca avgusta 1915. l. ustanovila v Zagrebu »ljudsko delavnico«, kjer je zbirala okoli sebe revne otroke, ki so se potikali po ulicah, ter uboge žene in jih zaposlevala s čistanjem perja, krpanjem perila, pletenjem nogavic, izrezavanjem igračk itd. Mestni župan Holjac je brž umel važnost te zamisli ter šel podjetju na roko. Razvoj nam povedo številke: Prvi mesec je bilo 24 kron 52 vinarjev stroškov, ki jih je gospa Banjeglav poravnala iz svojega, drugi mesec 85 kron 11 vinarjev izdatkov, ki jih je istotako založila gospa Banjeglav. Tretji mesec je bilo 754 kron 89 vinarjev izdatkov, a tudi 836 kron 28 vinarjev dohodkov, tako da je znašal prebitok 81 kron 39 vinarjev. Tako je šlo dalje in do konca julija t. l. je zaslužila »Pučka radiona« 65.023 kron 64 vinarjev, izdala pa 63.314 K 77 vin., ki so šle večinoma v žep njenih delavk, ki jih je zaposlevala povprečno po 1000. Meseca junija je prevzel skrb za delavnico »Osrednji deželni odbor za družine vpoklicanih in padlih vojakov« in kupil za »Pučko radionu« lastno hišo na Goljaku. Tu je ustanovil takoj zavetišče za 100 otrok, ki dobivajo ondi varstvo in hrano. Že spomladi je pa uvedla »Pučka radiona« analfabetske tečaje za žene in dekleta in dosegla že doslej najlepše uspehe.

Delo hrvatskih učiteljic za otroka. Odsek »za našu decu« društva hrvatskih učiteljic je letos praznoval 10letnico svojega delovanja. Uspehi, ki jih je dosegla ta organizacija, nam kažejo, kaj zmore velika ljubezen in složno delo. Na ustanovnem sestanku dne 11. februarja 1907, k i ga je bila sklicala učiteljica Milka Pogačič, se je nabralo med navzočimi učiteljicami in gospinami — 38 kron temeljne glavnice. Meseca junija istega leta je odsek razpolagal že s 40.000 K in meseca julija je poslal na morje prvo počitniško skupino — 60 otrok. Septembra je odšlo na študijsko potovanje nekaj najboljših s irudnic, da se v tujini pouče o potih in uspehih dela za otroka. Meseca marca 1909. je odsek otvoril v Zagrebu prvo zavetišče, meseca oktobra istega leta pa »Zibelko Franca Jožefa I.«. Leta 1910. so otvorile zavetišče na Sušaku, leta 1911. uredile na Frankopanskem gradu v Kraljevići otroško okrevališče za 130 otrok, v Zagrebu pa zgradile lasten »Otroški dom« za 107.000 kron. Leta 1912. je odsek v Zagrebu otvoril novo zavetišče za otroke brez staršev. Leta 1913. se je preselilo zavetišče na Sušaku v krasno lastno zgradbo, ki je stala 34.000 kron. V vojnih letih je odsek skrbno čuval in negoval svoje ustanove, nanovo je pa kupil poleg »Otroškega doma« v Zagrebu veliko stavbišče za 31.500 kron, kjer namerava zgraditi vzorno »Zibelko« za 150 do 200 posteljic.

70letnica vzorne hrvatske žene. 5. septembra t. l. je slavila svojo sedemdesetletnico odlična hrvatska pedagoginja in rodoljubkinja: Marija Jambrišak. Kot mlada učiteljica v Krapi se je l. 1871. udeležila prvega hrvatskega učiteljskega zborna in krepko nastopila za pravice učiteljic in vzbudila splošno pozornost. Čez par let je dobila deželno ustanovo za nadaljevanje študij ter bila kot prva ženska slušateljica sprejeta na dunajski pedagogiji. Leta 1874. je z odliko dovršila izpit iz modroslovne in zgodovinske skupine, nakar ji je vladika Strossmayer naklonil večjo podporo, da je mogla potovati po Nemčiji in proučiti tamkajšnje žensko šolstvo. Ravnatelj dunajskega pedagogija dr. Dittes je skušal nadarjeno Hrvatico pridobiti za svoj zavod ter ji je ponudil učiteljsko mesto s plačo 1600 goldinarjev. A Jambrišakova je hotela posvetiti svoje moči svojemu lastnemu narodu ter sprejela službo pomožne učiteljice na višji dekliški šoli v Zagrebu s plačo 480 goldinarjev. Bila je prva ženska učiteljska moč na teh zavodih v Hrvatski. Njenemu širokemu obzorju in globoki izobrazbi pa ta delokrog ni bil raven; želela je hrvatskemu žensktvu odpreti pot do temeljitejšie izobrazbe. Začela je z besedo in pere-

som propagirati misel za višjo žensko izobrazbo. Podpiral jo je vladika Strossmayer. Leta 1892. je dosegla prvi veliki uspeh: v Zagrebu so otvorili prvi hrvatski ženski licej in Jambrišakova je bila med prvimi učnimi močmi tega zavoda. Na nižjih razredih je poučevala predmete svoje stroke, na višjih je pa predavala metodiko in vodila praktične vaje. Bila je rojena učiteljica in iz cele duše udana svojemu poklicu. Kaj čuda, da je tudi manj nadarjene učenke z neodoljivo silo potegnila navzgor... Uspehi na zavodu so bili izborni, učenke so jo oboževale. Jambrišakova je pa stremila dalje in dalje ter dosegla, da so se hrvatskemu žensktvu odprla tudi zadnja vrata izobrazbe: hrvatska vlada je na njeno pobudo dovolila ženskam vstop na vseučilišče in Jambrišakova je bila prva slušateljica. Pridružile so se ji Kamila Lucerna, Jagoda Trubelka in Štefa Iskra — vse odlične pisateljice. Vrh v vsega poklicnega dela in neprestanih študij je Jambrišakova našla še časa za splošno prosvetno delo; imela je nešteto predavanj, marljivo je delala v raznih društvih ter poleg mnogih pedagoških članikov in brošur napisala tudi delo »Znamenite žene« v dveh zvezkih, ki ga je nagradila »Matica Hrvatska«. Vse njeno delo v šoli in zunaj nje je preveval in oživil duh globoke ljubezni do hrvatskega naroda. Kako neugasljiv idealni ogenj je gorel in še gori v duši te izredne Hrvatice, nam najboljši pričajo naslednje besede v njeni zahvali za častitke povodom sedemdesetletnice, ki jo je priobčil »Ženski Svijet«: »Starica sem, toda še čutim v sebi dovolj moči za nadaljno delo, in delati hočem na prosvetnem in humanitarnem pozorišču do skrajnih mej mojega življenja.« Slava!

Koedukacija na gimnaziji v Karlovcu. Po dolgoletnih prošnjah je hrvatska deželna vlada dne 28. avgusta 1917 dovolila, da se smejo v bodoče sprejemati na gimnazijo v Karlovcu tudi dekleta kot javne učenke.

Darovi.

Darovi za Krekov spomenik. 6. izkaz. Od 30. novembra do 10. decembra 1917. Po 1000 K: Katoliška tiskarna v Ljubljani, del dobička pri prodaji Krekovih razglednic in slik. — Po 600 K: Goriška zveza gospodarskih zadrug in društev. — Po 466 K 85 vin.: Darilo »Slovenskega Naroda« (Sl. N. 6. dec. 1917). — Po 353 K: Zbrano na sestanku v proslavo godu prelata Kalana v Rožicah. — Po 250 K: Častniki in moštvo strojnih pušk št. 1, c. kr. črnov. pešpolka 27, vojna pošta 326 in Hrvatje pri stotnjici. (Od tega so dali po 20 K: Poročniki Piero Erzin, Kazimir Zemlić, Davorin Flis in praporščak Alojzij Intihar; 15 K: desetenik Alojzij Turšič; 12 K 25 vin.: poddesetenik Andrej Ciber; po 10 K: poročnik Julij Mayer in desetenik Mihael Roška; 7 K 50 vin.: Franc Šifer; 7 K: desetenik Jožef Kramar; po 6 K 25 vin.: Fr. Pirman in Fr. Silak; po 5 K: Al. Pezdirc, Jos. Gorjanc, Fr. Burjak in Smail Hasanbegović. Po 5 K dvainpetdeset ostalih.) — Po 200 K: Podgradska hranilnica in posojilnica, Podgrad, Istra. Prva žrebčarska in železobrotna zadruga v Kropi in Kamnigorici. — Po 155 K: Duhovniki Slovenje - Bistriške dekanije, Štajersko. — Po 100 K: Županstvo občine Moste; Šebreljska štedilna posojilnica, Šebrelje, Tolmin. — Po 70 K: Darilo »Slov. Naroda« (Sl. N. 3. dec. 1917). — Po 68 K: Vesela brežiška družba s pristavkom: Svoje koštrune hočemo pasti na svojih pašnikih. — Po 64 K: Županstvo občine Zagorje na Krasu. — Po 55 K: Gospodarske organizacije v Zireh. — Po 51 K 20 v.: Darilo »Slov. Naroda« (Sl. N. 7. dec. 1917). — Po 50 K: Jernej Vurkelc, župnik, Št. Vid na Planini, štaj.; Dr. Danilo Majaron, odvetnik, Ljubljana; Janez Čemažar, župnik, Teharje; dr. Jur. Vorak po J. Širce, Stoprce pri Rogatcu; Hranilnica in posojilnica, Velikovec; Anton Rejec, župan, Šebrelje, Tolminsko; Kmečka hranilnica in posojilnica, Otalež. — Po 46 K: Darilo »Slov. Naroda« (Sl. N. 7. dec. 1917). — Po 40 K: Katol. slov. izobr. društvo, Dražgoše; Anton Lovšin, župnik, Radomlje. — Po 30 K: Posojilnica Žužemberk. — Po 25 K: Franjevački samostan, Ljubuški; Jakob Bohak, kaplan, Braslovče. — Po 20 K: Marija Lenger, trgovka, Žiri; O. Silvester Vossiljevič, franjevac, Ljubuški; Marija Brlež, Teharje; Pavel Zavadlal, vojni kurat, Ljubljana; V. M., kaplan, Črna gora pri Ptuj; Poročnik Fr. Samec, Ldst. Inf. Baon 4, 23, vojna pošta 481. — Po 18 K 20 vin.: Vesela družba na sestanku, Sežana. — Po 15 K: Fr. Ilc, Goričavas pri Ribnici, nabral v Goričivasi. — Po 12 K: Zbirka Mohorjanov, Radomlje. — Po 10 K: Jakob Porenča, Ljubljana; Ivan Križnar, Ljubljana; Peter Šterk, trgovec, Ljubljana; Štefan Kralj, potnik Vzaj. zavarovalnice, Duplje; R. Dolenc, vodja v p., Novomesto; Leopold Seljak in Alojzij Marn (skupaj), Kamnik; Jožef Logonder, posestnik, Žabnica pri Škofji Loki. — Po 3 K: Josip Oblak, sodnik, Koper, Istra. Skupaj 4527 K 25 vin., glasom prejšnjih izkazov 23.445 K 01 vin., vsota dosedanjih darov 27.972 K 26 vin. — Ob tej priliki naznanjamo, da zneskov pod 5 K ne bomo priobčevali posamezno, ampak le v skupnem znesku; to pa zato, da listom ne vzamemo preveč prostora. Ljubljana, 10. dec. 1917. Odbor za Krekov spomenik.

Za slovenske vojske po dunajskih bolnišnicah so darovali: Ekscelenca minister dr. vitez Zolger 50 K, gardni podpolkovnik Jernej pl. Andrejka 50 K; državni poslanci: Hladnik 30 K, dr. Korošek 20 K,

vitez Pogačnik 20 K, Demšar 20 K, dr. L. Pogačnik 20 K, dr. Verstovšek 10 K, dr. Rybar 10 K, Gostinčar 10 K; dvorni svetnik Gabrielčič 20 K, dekan dr. Knava 20 K, stotnik pl. Andrejka 20 K, pl. Copaitich 20 K, baron Vranizzany 20 K, ministerjalni podtajnik pl. Andrejka 20 K, odvetnik dr. Janko Brejc 20 K, odvetnik dr. Babnik 20 K, med. dr. Dernovšek 20 K, svetniški tajnik Posega 10 K, dr. Gregor Žerjav 10 K, tajnik vojničnega urada dr. Brežigar 10 K, revident sev. žel. Korošak 10 K, okrajni sodnik dr. vitez Graselli 5 K, dr. Roman Ravnihar 5 K, Nikola Barccich 4 K in še mnogo drugih. Vsem blagim darovalcem izreka odbor najiskrenejšo zahvalo.

Knjižgovodja

ki razume tudi slovensko, češko in nemško korespondenco, se sprejme pri A. OSET, p. Guštanj, Koroško.

Prazne vreče

vsake vrste, suhe gobe, kumno, janež in druga semena kupuje vedno in v vsaki množini in plačuje po najvišjih dnevnih cenah firma:

J. KUŠLAN, KRANJ, Gorenjsko.

2089

Mlini „Jetta“

za drobljenje kakor tudi fino in debelo mletev vseh vrst pridelkov dobavljaja

tovarna strojev »Jetta« družba z omej. jam.

Oddajna pisarna

Dunaj, XX., Klosterneuburgerstr. 28.

Zahtevajte prospekte »S. 53«.

Priložite znamko za odgovor.

Framydol je sredstvo za pomlajevanje las, ki rdeče, svetle in sive lase in brade za trajno temno pobarva. 1 steklenica s poštno vred K 2/70.

Rydyol je rožnata voda, ki živo pordeči bleda lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštno vred K 2/45. Povzelje 1/2 vinarjev več. Naslov za naročila: JAN GROGLICH, drožerija pri angeli, Brno 643, Morava.

Vsled odhoda odda se na gostilni

VINO

v razprodajo, event. tudi na deželo. Ponudbe pod »vino« na upravnistvo tega lista. 3225

Slav. občinstvu in gosp. trgovcem priporočam

slamnate čevlje (šolne)

in slamnate podplate za v čevlje katere sem začel izdelovati, tako da ustrezem lahko vsaki zahtevi. Ker je druga obutev tako draga, bode ta za osebe, ki imajo opravilo v sobah, prav dobro došla. Naj vsak poskusi! FRANC GERAR, tovarna slamnikov v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani. 1622

Pošten, trezen, zanesljiv in vojaščine prost

sluga

se sprejme v modno trgovino v Ljubljani. Naslov pove uprava »Slovenca« pod štev. 3229.

Službe išče

3226

zidar

z vsem potrebnim orodjem pri kakem tovarniškem podjetju ali večjem posestvu, ker se razume tudi na razna poljska in druga dela. Anton Celarc, Kraljova ulica 27, Ljubljana.

MATTONIS

JEDINSTVEN V SVOJŠ ANALITIČNOJ KAKVOČI

NAJBOLJE ODARNA NAJSIGURNIJE PORODIČNO PIČE

GISSHÜBLER

ČISTI PRIRODNI ALKALIKI

KISELI IZVOR

Zaloge v Ljubljani:

A. Šarabon in Julius Elbert.

Kupim večje posestvo

z dobrimi travniki in gozdovi na južnem Štajerskem (najraje v Savinski dolini) in prošim ponudbe s podrobnim opisom. — Naslov pove „Uprava Slovenca“ pod št. 2922.

Cunje,

suknene odrezke stare in nove, kakor vse vrste bombažastih in volnenih cunj, žakljevino, odeje, vrvi itd. v vsaki množini in po najvišji ceni kupuje: E. Kotzbek, Kranj.

Zamaške

nove in stare kupi vsako množino tvrdka JELAČIN & Ko. Ljubljana ljubljanska industrija probkovih zamaškov.

Polhove kože

kupuje po najvišjih cenah

D. Kölner

veletrgovina s kožami in kožuho.

lipsko, Brühl 47.

Pošiljatve v zavojih po 5 kg se prosijo po pošti, za kar se takoj odpošlje odpadli znesek.

Vinski kamen,

suhe gobe, kumno, med, vosek, sveže in suho sadje, smrekove storže, sploh vse deželne in gozdne pridelke, kakor tudi vinske sode in vse vrste praznih vreč kupi vsako množino po najvišjih cenah veletrgovina Anton Kolenc, Celje. 1854 (1)

Paramente

cerkveno orodje, celotne cerkvene oprave itd.

dobavlja najcenejše

JOSIP VEND, specialna trgovina, Gabl ob Orlic, Češko.

Trde plohe

kakor tudi lipo, jelšo itd., od 4 cm debelosti naprej (dolžina vsaka zadostuje) kupi v vsaki množini Fr. Škafar, mizar, Rimska cesta št. 16, Ljubljana. Ravno tam se sprejme več

mizarjev.

Srbečico, lišaje

odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir. „rujavo mazilo“. Popolnoma brez duha, ne maže. Poskusni lonček K 1-60. veliki K 3-— porcija za rodbino K 9-—. Zaloge za Ljubljano in okolico: Lekarna pri zlatem jeleni, Ljubljana, Marijin trg. 1520

Jabolka

suho sadje vseh vrst, suhe gobe, sode od vina, sadjevca in žganja, steklenice in zamaške

kupi vsako množino in prosi ponudbe A. OSET, pošta GUŠTANJ, KOROŠKO.

Dobro ohranjena

3228

lončena peč

z grelcem in

železna peč

se prodasta v Jenkovi ul. 18, Ljubljana.

Elektro-motor

3'5 PS, 300 volt, 965 obratov, jako malo rabljen, se proda ali zamenja za živila. Poizve se v upravnistvu pod št. 3174. 3174

Za prešanje od jabolk ali hrušk

bodisi suhe ali sveže, 3201

zamenjuje

cikorijo

KOLINSKA TOVARNA KAVNIH PRIMESI V LJUBLJANI.

Vojna zapestna ura

natančno regul. in repda. Nikel ali jeklo K 12-— 16-— 20-— z radij svetiln. kazalščem K 18-— 20-— K 24-— v srebrnem okrovu K 18-— 24-— K 28-— z radij svet. kazal K 30-— 36-— srebrna zapestna ura na elast. K 30-— 36-— 40-— 14 kar. zlata zapestna ura na elast. K 100-— K 120-— K 140-— 3 letno pisмено jamstvo. Pošilja po povzetju. Nikak riziko! Zamenja dovoljena ali denar nazaj.

Prva tovarna ur Jan Konrad

e. in kr. dvorni založnik Brück st. 1553 (Češko).

Na željo se vsakomur zastavi pošlje moj glavni cenik.

Štambilije

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe

graver in izdelovatelj kavčuk - štambiljev

Ljubljana, Dvorni trg št. 1.

Nadomestilno

toaletno milo

parfimirano

v elegantnih kartonih,

fino opremljeno

ducent K 14-40.

Trgovci večji popust!

Dobiva se pri tvrdki

Milan Hočevar

Ljubljana,

Sv. Petra cesta 28

Nakup lesa!

Navedite skrajno ceno, naloženo na zeleniški postaji in rok oddaje! Takošnje izplačilo proti duplikatom tovarnih listov!

Ponudite na metercent: **Kostanjev les** — hmeljske droge (stare). — **hrastov les** — smrekovo skorjo (lubje). — Na kubične metre: **Okrogel les** smrekov, borov, hojev. — **Les za jame** (Grubenholz).

Vinko Vabič, vetržec, Žaloc, Južnoštajerska.

Semenska trgovina

AL. KORSIKA v Ljubljani

Bleiweisova cesta ali Vrtača 3.

kupuje vsa doma pridelana SEMENA, vsako množino, plačuje pa po najvišjih cenah, kakor: KORENJE, REPO, SOLATO, BUČE, KUMARE, KONOPLJO itd.

PRODAJA tudi mnogovrstna, večinoma doma pridelana semena.

Nov cenik izide v mesecu januarju 1918; dobil se bode brezplačno.

Prostovoljna dražba

hišnega in gospodarskega poslopja, ter vrta v Dobravljah hišna št. 3, pri Tomaju, se bo vršila dne 16. decembra 1917 v Tomaju v prostorih Hranilnice in posojilnice ob 2. uri popoldne, kjer se poizve tudi pogoje.

Načelstvo.

Vojno-posojilno zavarovanje

Opozarjamo slavno občinstvo že sedaj na

vojno-posojilno zavarovanje

Nižje-avstrijske deželne zavarovalnice

Kranjska deželna podružnica Ljubljana, Marije Terezije cesta 12.

Tehnična pisarna

2780

za izvršitev vsakovrstnih načrtov in proračunov. Oblastveno konc. zasebna posredovalnica za nakup in prodajo zemljišč, gozdov in posestev.

VALENTIN ACCETTO

zapriseženi sodni izvedenec

v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14.

Izvršujem na željo tudi privatne cenitve v mestu in na deželi. Prodajalci in kupci naj se obrnejo na gori označeno posredovalnico. Prevzemam tudi stavbinska dela in nadzorovanje. Tajnost zjamčena.

Kostanjev, hrastov in bukov les

kupi vsako množino franko vagon

Strojilna tovarna SAMSA & Co v Ljubljani.

Vpoštevajo se le pisane ponudbe z navedbo cen.

136

I. Wanek

krznar 2961

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 19

kupuje vseh vrst

kože divjačine,

lisic, kun itd. po najvišjih dnevnih cenah.

Podpisujte 7. avstrijsko vojno posojilo!

I. 5 1/2 % amortizacijsko državno posojilo po K 92-—, odštevisi enomesečno obrestno bonifikacijo torej po K 91-54;

II. 5 1/2 % dne 1. avgusta 1926 povračljivi državnozakladni listi po K 94-—

Prijave sprejema po originalnih pogojih oficijelno subskripcijsko mesto

Kranjska deželna banka v Ljubljani.

Konjak

Iz vin lastnega pridelka destilirani, pri slabostih vsled starosti in težkočah v želodcu že več stoletij sloveč kot krepičilo za ohranitev življenja. Razpošilja 12 let starega 4 poliliterske steklenice franco po pošti za 60 kron, mladega triletnega, čudovito učinkujočega kot bol lajšajoče vibalno sredstvo pri trganju v udih, Francovo žganje, 4 poliliterske steklenice za 48 kron. Vino od 56 litrov naprej. Beli rizling in rdeči burgundec po K 4-60 liter.

Benedikt Hertl,

graščak, grad Goliče, Konjice, Stajer.

F. BATZEL (prej v Gorici) Ljubljana, Stari trg št. 28

Moška in ženska dvokolesa še s staro pnevmatiko, šivalni in pisalni stroji, gramofoni, električne žepne svetilke. - Najboljše baterije. Posebno nizke cene za preprodajalce. 1775

Mehanična delavnica na Starem trgu 11

DINAMO-žepna svetilka !!

Električna lučs pritiskom roke, nikakva baterija, ne more odpovedati, dolgo let uporabljiva. S poteg-ljem male rince se ja-me premikati dinamo, ki da električni tok za sve-tilko in naredi lepo belo luč. Cenejša kot vsaka druga žepna svetilka, ker odpade nadomeščanje baterij. Poljubno dolgo sveti brez prestanka.

Cena komadu K 30.—.

Pošilja z Dunaja proti vpslatvi zneska poleg K 1-50 za zavoj in poštino franko po celi Avstro-Ogrski in na bejno polje glavna zaloga

Max Böhmel, Dunaj, IV. Margarethenstr. 27/32
Ceniki proti vpslatvi K 1.—. 2456

ŠKATLJE

za razpošiljanje jajc in sadja!
Škatlje za poštne in vojnopoštne pošiljkatve vseh velikostih priporoča kartonaž. tovarna
I. Bonač sin, Ljubljana.

Ustanovljeno 1842. — Telefon št. 154.

BRATA EBERL

Prodaja oljnatih barv, lakov, firneža, čopičev, barv za umetne in sobne slikarje, barv za zidovje, sploh vseh v najino stroko spadajočih predmetov v priznani najboljši kakovosti, pri točni in vestni postrežbi.

1914

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6.

Najboljši in najpopolnejši so le

Pfaff šivalni stroji

povsod
hvaljeni in
priljubljeni

povsod
hvaljeni in
priljubljeni

Samo pri **IGN. VOK** Samo pri

specialna trgovina s šivaln. stroji, kolesi ter zraven spadajočimi deli Ljubljana, Sodna ul. 7, poleg justične palače.

Obvestilo.

Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane je vpoštevajoč zelo zvišane cene za premog in vse druge potrebščine pri obratovanju v javni seji dne 4. decembra 1917 plinu in koksu iz mestne plinarne od 1. januarja 1918 naprej določil sledeče cene:

- a) PLIN ZA RAZSVETLJAVO, vsak kubični meter po 40 vinarjev.
- b) PLIN ZA KURJAVO IN KUHO, vsak kubični meter po 30 vinarjev.
- c) KOKS, vsakih 100 kilogramov 9 kron 20 vinarjev.

Cene koksu veljajo v plinarni na licu mesta. Dostavljanje na dom ali kolodvor se bode zaračunavalo posebej kakor doslej.

V Ljubljani, dne 11. decembra 1917.

3222

Mestna plinarna.

Ustanovljeno l. 1893.

Ustanovljeno l. 1893.

VZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO

v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Dovoljuje članom posojila proti poroštvu, zastavi življenjskih polic, posestev, vrednostnih papirjev ali zaznambi na službene prejemke.

Vračajo se posojila v 7½, 15 ali 22½ letih v od-sekih ali pa v poljubnih dogovorjenih obrokih.

Kdor želi posojila, naj se obrne na pisarno v Ljubljani, Kongresni trg št. 19, ki daje vsa potrebna pojasnila.

Zadruga sprejema tudi hranilne vloge in jih obrestuje po 4½%.

Društveno lastno premoženje znaša koncem leta 1915 519.248-40 kron. Deležnikov je bilo koncem leta 1915 1924 s 15.615 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavnice za 6.089.850 kron.

Ne puščajte otrok samih, da se požari omejijo!

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je

Vzajemna zavarovalnica

proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov

Ljubljana ::: Dunajska cesta št. 17.

Zavarovanja sprejema proti požarnim škodam: 1. raznovrstne izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom zgradbe; 2. vse pre-mično blago, mobilije, poljsko orodje, stroje, živino, zvonove in enako; 3. vse poljske pridelke, žita in krmo; 4. zvonove proti prelomu; 5. sprejema tudi zavarovanja na življenje, oziroma doživetje in druge kombinacije in proti nezgodam, vsakovrstna podjetja, obrti kakor tudi posamezne osebe za deželno nižjeavstrijsko zavarovalnico, od katere ima tudi deželni odbor kranjski podružnico.

Varnostni zaklad in udnine, ki so znašale l. 1912. 673.356 kron 17 vin., so poskočile koncem leta 1913. na 735.147 kron 17 vin. Tedaj čimvečje zanimanje za ta edini slovenski zavod, tembolje bo rasel zaklad.

Ponudbe in pojasnila da ravnateljstvo, glavno poverje-ništvo v Celju in na Proseku, kakor tudi po vseh farah na-stavljeni poverjenci.

Cene primerne, hitra cenitev in takojšnje izplačilo.

1439

Ne puščajte otrok samih, da se požari omejijo!

Ljudska posojilnica reg. zadruga z neom. zavezo v Ljubljani sprejema prijave na sedmo 5½% avstrijsko vojno posojilo

po objavljenih pogojih, tako da stane nominalnih K 100.—:

I. davka prosto 5½% amortizacijsko državno posojilo **K 91-54.** □□□□ II. davka proste 5½% dne 1. avgusta 1926 vračljive državne zakladnice **K 94.—.**

Vrednostni papirji avstrijskega vojnega posojila se sprejmejo v brezplacno shrambo in upravo.

ILIRSKA BANKA V LJUBLJANI

SELENBURGOVA ULICA ST. 1

IZVRŠUJE VSE BANČNE TRANSAKCIJE NAJKULANTNEJE

FINANCIRA VOJAŠKE DOBAVE IN APROVIZACIJSKE KUPČIJE.

DAJE PREDUJME NA BLAGO. :: ESKOMPTIRA MENICE, FAKTURE IN TERJATVE.

POSPEŠUJE TRGOVINO, INDUSTRIJO TER UVOZ IN IZVOZ

VLOGE NA KNJIŽICE OBRESTUJE PO 4% :: VLOGE NA TEKOČI RAČUN PO DOGOVORU.